

Rättvisare Örebro

– en trygg och glad, rättvis stad

**Vänsterpartiets budget
2015**

INNEHÅLL

RÄTTVISARE ÖREBRO – EN TRYGG OCH GLAD, RÄTTVIS STAD!	1
UTVECKLA ÖREBRO.....	1
STYRMODELL	2
STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN	3
JÄMSTÄLLDHET, MINSKADE KLYFTOR OCH ETT RÄTTVIST LIV	4
NYA ARBETEN, HÅLLBAR UTVECKLING OCH ATTRAKTIONSKRAFT	4
INFLYTANDE, DELAKTIGHET OCH AKTIVA MEDBORGARE	5
BUDGET 2015	8
UTVECKLA OCH EFFEKTIVISERA KOMMUNENS EKONOMI	10
<i>Omfördelning av medel för satsningar på jobb och välfärd</i>	10
<i>Ökad jämställdhet</i>	10
<i>Skapa verklig välfärd – stoppa slöseriet med skattemedel</i>	11
<i>Utjämna oskäligen löneskillnader mellan kvinnor och män</i>	12
<i>Höj lönen för de lägst avlönade</i>	12
<i>Placera våra pensionsmedel klokt</i>	12
<i>Sänk kommunens kostnader för konsulttjänster</i>	12
<i>Förstärk bemanningen inom omsorgen med 117 miljoner kronor</i>	13
<i>Minska sjukfrånvaron med ökade möjligheter till friskvård på arbetstid</i>	13
ETT ÖREBRO FÖR ALLA	14
<i>Minskad barnfattigdom</i>	15
<i>Utveckla kommunens antirasistiska arbete</i>	15
<i>Örebro ska vara en HBTQ-vänlig kommun</i>	16
<i>Bli bättre på att hantera våld i nära relationer</i>	16
<i>Stöd till våldsutsatta tjejer, kvinnor och barn</i>	17
<i>Utveckla Centrum mot våld i nära relation</i>	17
<i>Anställ teckenspråkig kompetens</i>	17
<i>Information på flera språk</i>	18
<i>Vidga relationerna med omvärlden</i>	18
<i>Kommunal bostadspolitik</i>	19
<i>Slopad parkeringsnorm stimulerar byggande och håller nere hyror</i>	20
<i>Ungdomsbostäder</i>	20
<i>Landsbygd med utveckling, mångfald och delaktighet</i>	21
VUXENUTBILDNINGS- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	22
<i>Småföretagare, kvinnors företagande och generationsväxling</i>	23
<i>Fler arbetstillfällen i våra bostadsområden</i>	23
<i>Feriejobb för egen inkomst och arbetslivserfarenhet</i>	24
<i>Trainee i kommunal regi</i>	24
<i>Arbete första dagen</i>	24
<i>Trainee vid upphandling</i>	25
<i>Fler män i omsorgen</i>	25
<i>Skapa jobb för funktionsnedsatta</i>	25
<i>Forskning för jobb och miljö</i>	26
BARN OCH UTBILDNING	267
<i>En normkritisk genusmedveten förskola och skola</i>	28
<i>30 timmars förskola</i>	29

<i>Förbättra förskolan – avveckla vårdnadsbidraget</i>	30
<i>Erbjud kulturupplevelser i förskolan</i>	30
<i>Tryggare i trafiken</i>	30
<i>Odlingslotter till förskolan</i>	31
<i>Mer personal – bredare kompetens – i skolan</i>	31
<i>Pedagogiska luncher i alla skolor</i>	32
<i>Hållbar utveckling i hemkunskapsundervisningen</i>	32
<i>Halvera köttkonsumtionen i skolmatsalen</i>	32
<i>Läxhjälp och studiehjälp på schemalagd skoltid</i>	32
<i>Kompisklasser</i>	33
<i>Ifrågasätt normer i högstadieskolorna</i>	33
<i>Genuskompetens i studie- och yrkesvägledningen</i>	33
<i>Bredare sex- och samlevnadsundervisning</i>	34
<i>Körkortsutbildning på vård- och omsorgsprogrammet</i>	34
<i>Simkunskap efter årskurs 5</i>	35
<i>Ge nyanlända barn en bra start i utbildningen</i>	35
SOCIAL VÄLFÄRD	36
<i>Avskaffad LOV ger mer pengar till verksamheten</i>	37
<i>Mer egentid i äldreomsorgen</i>	37
<i>Äldreomsorg på svenskt teckenspråk</i>	38
<i>Geriatriker i äldreomsorgen och hemtjänsten</i>	38
<i>Satsa på förebyggande insatser och vård på hemmaplan</i>	38
<i>Uppsökande verksamhet mot hemlöshet</i>	39
<i>Ta ansvar för alla i vår kommun – självklart även EU-migranter</i>	39
SAMHÄLLSBYGGNAD	40
<i>Öppna upp stadens hjärta för Örebroare och turister</i>	42
<i>Utöka kulturlivet med gatukonstfestival</i>	42
<i>Danslokal för professionell dans</i>	42
<i>Gör hela Örebro tillgängligt för alla</i>	43
<i>Avgiftsfria toaletter i centrum</i>	43
<i>Kartlägg otrygga stadsmiljöer för ett mer jämställt och jämlikt Örebro</i>	43
<i>Stärk miljön genom att förändra människors resvanor</i>	44
<i>Avgiftsfritt på bussen med barnvagn</i>	44
<i>Helgöppna och jämställda fritidsgårdar</i>	44
<i>Fritidsgård i Vivalla för ungdomar i gymnasieåldern</i>	45
<i>Bygg badhus i Vivalla</i>	45
<i>Dubblera anslagen till folkbildning</i>	45
<i>Förbättra möjligheterna för cykelpendling</i>	46
<i>Fler fungerande cykelställ</i>	46
<i>Ett idrotts- och fritidsliv som inkluderar alla</i>	47
<i>Ätbar park</i>	47
<i>HyrCyklar och naturturism med matpaket</i>	48
<i>Självförsörjande på klimatsmart el</i>	48
<i>Åk kollektivt till återvinningen</i>	49

Rättvisare Örebro – en trygg och glad, rättvis stad!

Utveckla Örebro

Örebro är en kommun med vackra miljöer som många vill bo i. Samtidigt är Örebro delat där människors förutsättningar till inflytande, egen försörjning och möjligheter att påverka sitt liv ser väldigt olika ut.

Vänsterpartiet vill se en kommun med minskade klyftor, fördjupad demokrati och ett solidariskt och jämlikt samhällsliv. Vi vill att Örebro ska vara en kommun som går framåt och där människors engagemang, kreativitet och kunskap tas tillvara och uppmuntras. Där kan vi tillsammans skapa nya möjligheter, för oss själva och för andra. Vi gör det genom att satsa rejält på välfärden.

Vänsterpartiet i Örebro vill ha en välfärd att lita på där skattemedel går till det de är avsedda för, där omtanken om varandra styr och inte girighet. Vi vill ha en välfärd utan privat vinstintresse.

För att möta de utmaningar som finns och nå våra mål vill vi arbeta utifrån följande strategiska utvecklingsområden.

Örebro ska vara:

En jämställd kommun med minskade klyftor och ett rättvist liv

En växande kommun med nya jobb, hållbar utveckling och attraktionskraft

En demokratisk kommun med inflytande, delaktighet och aktiva medborgare

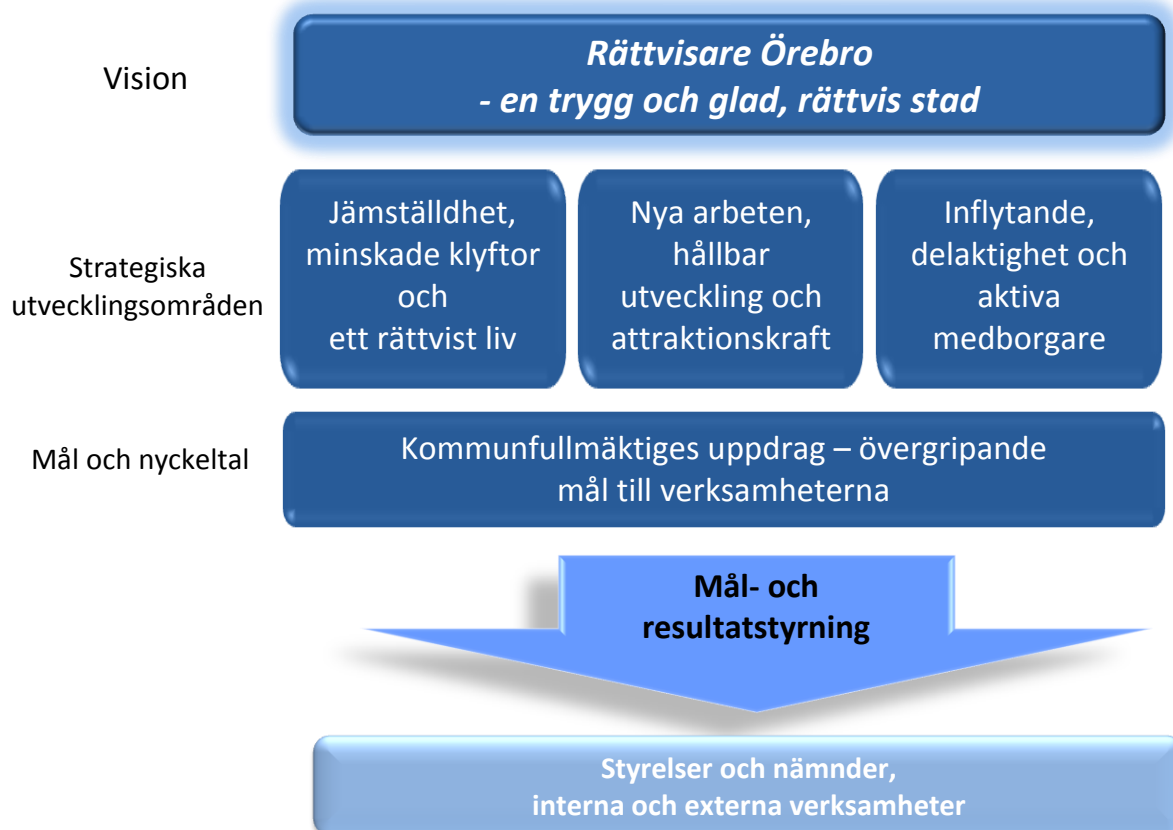
När vi fattar beslut om våra gemensamma skattepengar ska vi alltid ställa oss tre huvudfrågor:

*Minskar beslutet klyftorna och ökar det kvinnors och mäns, flickors och pojkars möjligheter?
Skapar beslutet nya arbeten, hållbar utveckling och attraktionskraft?
Hur har vi arbetat med inflytande och delaktighet?*

Dessa tre perspektiv hänger starkt ihop och det ena inte är möjligt utan det andra.

Särskilt viktigt är att beslutet ökar jämställdheten mellan kvinnor och män och att det finns långsiktighet i alla satsningar.

Styrmodell

Strategiska utvecklingsområden

- 1. Jämställdhet, minskade klyftor och ett rättvist liv**
- 2. Nya arbeten, hållbar utveckling och attraktionskraft**
- 3. Inflytande, delaktighet och aktiva medborgare**

Politiska mål

- Velfärd utan vinstintresse. Omsorgen ska gå före privata vinster i välfärden. Avskaffa Lov (lagen om valfrihet) och äldreboenden på entreprenad.
- Barnfattigdomen ska utrotas. Inga avgifter får finnas i förskola och skola.
- Kommunen ska vara pådrivande i samhällets antirasistiska arbete.
- Två timmar egentid i veckan för våra äldre. Fler händer, fötter och hjärtan i omsorgen.
- Alla barn ska ha tillgång till en bra och utvecklande förskola på tider som anpassas efter föräldrarnas arbetsliv. Antalet barn i grupperna ska minska och personaltätheten öka.
- Det ojämställda och segregeringande vårdnadsbidraget ska avskaffas.
- Arbetslösheten ska minska. Arbetslösa tjejer och killar ska erbjudas vägledning, utbildning, traineeplats eller jobb från första dagen av arbetslöshet.
- Örebro ska se till att funktionsnedsatta kommer ut på arbetsmarknaden genom att bland annat erbjuda dem anställningar i kommunen.
- Heltid ska vara en rättighet, deltid en möjlighet för alla kommunanställda. De så kallade delade turerna inom äldreomsorgen ska bort.
- Andelen timanställda ska minska till förmån för tillsvidareanställningar och bättre kvalitet i verksamheten. Resultatet blir bättre omsorg om barn och äldre.
- Det ska byggas fler och energisnåla bostäder. Bebyggelsen ska vara blandad och Öbo ska uppmanas att öka utbudet av lägenheter för studenter och ungdomar.
- Alla flickor och pojkar i Örebro ska få hjälp med studier och läxor på skolan av utbildade pedagoger.
- Kommunen ska vara självförsörjande på klimatsmart el.
- Nolltolerans mot mäns våld mot kvinnor. Centrum mot våld i nära relationer ska ha dygnet runt-bemannning, en barnpedagog i verksamheten samt erbjuda skyddat boende.
- Det ska vara avgiftsfritt att åka buss för den som färdas med rullstol, eller för vuxna som reser med barn i barnvagn.
- Anslaget till folkbildningen ska dubbleras.
- Andelen som cyklar, går eller åker kollektivt ska öka i förhållande till resor med bil.
- Alla offentliga toaletter ska vara avgiftsfria för alla kvinnor och män. Dessutom ska toaletterna bli fler och lättare att hitta.
- Kommunens politikområden ska alla genomsyras av jämställdhetsintegrerad budgetprocess. All statistik för rapportering och beslut ska vara könsuppdelad.

Jämställdhet, minskade klyftor och ett rättvist liv

Klyftorna måste minska i Örebro. Alla, oavsett bakgrund och kön, ska ha möjlighet att växa och utvecklas på lika villkor. Alla barn ska ha rätt till en bra start i livet och alla människor ska känna sig trygga i att ta nya språng i livet och att ha framtidstro. Det är det som är välfärd.

Vi behöver ta krafttag för att ge alla barn samma förutsättningar för utveckling, utbildning och drömmar om framtiden. Barnfattigdomen är mer än fem gånger så hög bland barn med utländsk bakgrund som bland barn med svensk bakgrund. Vi har ett ansvar att stoppa och vända den trenden. När föräldrarna saknar inkomst påverkar det barnen och arbetet med att minska barnfattigdomen i Örebro är en av de allra viktigaste utmaningarna i Örebro 2015.

Vi vill investera i klimatsmarta lösningar, i bostäder för alla, i bättre och mer jämlika skolor och i en mer attraktiv stad och landsbygd. Det ger tryggare medborgare, fler företag och nya jobb. Fler människor i arbete ger bättre ekonomi. Då kan vi höja kvaliteten i vården och i skolan – och minska de ökande klyftorna. Vi vill investera i förbättringar för kollektivtrafikanter, cyklister och fotgängare. Biltrafiken måste ge plats för klimatsmart och kollektivt resande.

Män är generellt överrepresenterade i fråga om trygga arbetsvillkor, god arbetsmiljö och gott löneläge. Därför måste resurserna omfördelas till förmån för jämställdhet och mångfald. Stora kvinnodominerade yrkesgrupper, främst inom vård och omsorg, är felavlönade i förhållande till de utbildningskrav, det ansvar, den belastning och den kompetens som krävs i yrket. Det är viktigt för en ökad jämställdhet att höja lönenivån inom kvinnodominerade yrken.

Vi vill öka mångfalden i Örebro kommun genom att under kommande år anställa en större andel örebroare med utländsk bakgrund, så att andelen motsvarar Örebro's befolkning i sin helhet. I många av kommunens verksamheter möter man människor med olika bakgrund och med olika språk. Det ska därför ses som en merit för anställda att vara flerspråkiga, teckenspråkiga och ha erfarenheter från olika kulturer. Det ökar till exempel möjligheten för barn och unga att få stöd på sitt hemspråk och för äldre att få vård och service av människor som känner till deras sammanhang.

Nya arbeten, hållbar utveckling och attraktionskraft

Vi vill skapa möjligheter till utveckling i Örebro och då måste vi våga tänka nytt och annorlunda. Det är så arbetstillfällena skapas och det är så vi kan utveckla vår kommun på ett hållbart sätt. Att många människor i Örebro saknar ett arbete är ett resursslöseri som ingen har råd med. Vi vill att alla möjliga resurser samlas för att stärka företagen och för att stimulera innovation och utveckling så att nya jobb skapas. Samtidigt behöver vi medvetet arbeta för att bryta den strukturella arbetslösheten. Det är också ett nödvändigt steg för att göra slut på barnfattigdomen i Örebro. Sommarjobb är viktiga för att stärka unga tjejers och killars ställning på arbetsmarknaden. Alla tjejer och killar i årskurs 9 samt första och andra året på gymnasiet ska vara garanterade sysselsättning och lön under en del av sommaren.

Vi vill använda våra kommunala bolag som politiska instrument för att skapa arbetstillfällen och utveckling i hela Örebro. Vänsterpartiet vill bland annat ha ett tydligt bostadspolitiskt program för att skapa socialt hållbara boendemiljöer där alla får plats. I våra stora bostadsområden ska det finnas anställda som jobbar för områdesutveckling och trygghet på samma sätt som när det fanns områdesvärdar.

Genom att exempelvis bygga fler energisnåla bostäder, bostäder för unga och för studenter skapas jobb samtidigt som de ungas boendesituation blir bättre och Örebro blir en attraktivare stad att flytta till. Det är dags att se våra kommunala bolag som en resurs för välfärdsutveckling.

Örebro är inte bara en stad utan en vidsträckt kommun och innehåller också landsbygd och mindre tätorter. Vi ska satsa på hela kommunen och se till att livskraften och attraktiviteten i landsbygden och de mindre tätorterna lyfts. Småföretag på landsbygden kan behöva stöd av olika slag och invånarna måste ges möjligheten att utveckla sina specifika bygder så att de kan påverka både små och stora utvecklingsfrågor.

Personalen som arbetar i våra verksamheter är den viktigaste resursen för att få en bra kvalitet i välfärden. Trygg personal gör ett bra arbete. Därför vill vi att andelen timanställda ska minska till förmån för tillsvidareanställningar. Vi vill återinföra heltidsarbete som norm i Örebro kommun så att alla kommunanställda har heltid som rättighet och deltid som frivillig möjlighet. Detta ska inte lösas med schemaläggning med så kallade delade turer, utan de delade turerna inom äldreomsorgen ska bort. Med rätt till heltid utjämnas en del av de orättvisa ekonomiska och sociala skillnaderna i mäns och kvinnors livsvillkor i Örebro. Vi vill att alla nya tjänster utlyses som heltidstjänster. För att kunna genomföra de omorganiseringar som heltidstjänster kräver vill vi ha en nära dialog mellan facken, medarbetare och chefer för att hitta sätt som gör alla nöjda. Bemanningen i verksamheterna ska ökas genom att medel överförs från timvikarier och övertidsuttag till ordinarie verksamhet och tillsvidareanställningar. Med fler händer, fötter och hjärtan ger det en bättre kvalitet i välfärden för Örebros medborgare och omsorgen om våra barn och äldre blir bättre. Dessutom blir kommunen en mer attraktiv arbetsplats.

Örebro kommun ska också vara en arbetsgivare som uppmuntrar och utvecklar kunskap och erfarenheter. Det innebär bland annat satsningar på strategisk kompetensutveckling, bättre arbetsmiljö och principer för en jämlik fördelning av arbetskläder och arbetsmaterial. Genom arbete med ökat resultatansvar långt ute i verksamheterna och självstyrande grupper kan personalens engagemang och kreativitet tas till vara och verksamheten förbättras för alla Örebros barn, unga och vuxna.

Kommunen ska vara självförsörjande på klimatsmart el och vara pådrivande gentemot näringslivet om att minska klimatbelastningen. Kollektivtrafik och cykling ska prioriteras framför bilism och miljö- och klimatarbete ska genomsyra kommunens alla verksamheter.

Örebro ska kännetecknas av ett brett och spännande nöjes- och kulturliv som människor vill vara en del av. Medborgarna ska alltid veta vad som händer i Örebro. Företag och nya idéer ska kunna etablera sig och växa, i synnerhet idéer inom miljö, klimat och hållbar utveckling, och människor ska kunna utbilda sig. Då ökar möjligheterna för företagen att lättare och snabbare hitta rätt kompetenser, och det ger medborgarna en bredare och mer spännande arbetsmarknad.

Inflytande, delaktighet och aktiva medborgare

Demokrati innebär att vi alla har samma rättigheter och samma ansvar. Att det är på dig och mig det beror, att våra röster väger lika tungt. Klyftor i samhället som innebär marginalisering och passivitet är demokratins största utmaningar. I dag upplever inte alla att deras påverkan och medverkan är viktig, men vi tror att lösningen på Örebros utmaningar kommer om fler är med och påverkar utvecklingen. Vi tror att vi tillsammans kan lösa problem som individer inte klarar på egen hand.

Boende i centrum, i villaområden, på landsbygden och i de stora hyresområdena i Örebro ska ha samma chans att få sin röst hörd.

I dag flyttas fler och fler beslut från demokratiskt valda nämnder till privata eller kommunala bolags styrelserum. Bolagen blir fler och fler och insynen minskar. Det tycker vi är fel. För att öka jämlikhet och rättvisa i vår kommun måste medborgarna ha möjlighet till insyn och medbestämmande i besluten.

Vi vill ha en stad med aktiva medborgare vars idéer, kunskap och kreativitet används för utveckling. Människor som bor i Örebro måste, oavsett bakgrund, kön och vana, kunna delta i utvecklingen av vår stad och de verksamheter som vi gemensamt har ansvar för. Därför är det viktigt att arbeta med att skapa förutsättningar, metoder, beslutsprocesser och förhållningssätt som möjliggör inflytande och som lockar till delaktighet. Vi behöver bli bättre på att se utsatta gruppers särskilda livsvillkor. En aktiv dialog ska föras med exempelvis RFSL och andra organisationer för att Örebro kommun ska vara Sveriges mest HBTQ-vänliga kommun.

Örebro behöver många arenor för barns och ungdomars inflytande, kulturutövande och fritidsverksamhet. Ungdomar måste i större utsträckning få vara med och bestämma. I medborgarnas Örebro ska alla större beslut skickas på breda remisser till invånarna. Vi vill att Örebro kommuns webbplats utvecklas till ett levande, demokratiskt forum och vi vill att kommunala verksamheter utvecklas så att personal och medborgare får maximalt inflytande över verksamheten. Så skapar vi världens bästa Örebro!

Örebro kommer från och med 2015 att behandla landsbygdsfrågor i en särskild nämnd. Vi har förhoppningar om att det gör landsbygdens frågor starkare än i dag. Det är viktigt att människor som bor långt från stadskärnan känner sig lika delaktiga i demokratiska beslut som kommuninvånare som bor nära. Besluten som tas i landsbygdsnämnden ska tas i samråd med olika typer av landsbygdsföreningar som exempelvis demokratiska bygdeföreningar, byalag, hembygdsföreningar och liknande.

Budget 2015

Vänsterpartiets reformutrymme (besparingar)	Drift	Engångs- summa	Investering
Minskat överskottsmål	24 000		
Halvera köttkonsumtionen	1 000		
Vård på hemmaplan	1 000		
Vårdnadsbidraget	7 000		
Externa konsultkostnader	5 000		
Örebrokompaniet	3 200		
Örebro flygplats	12 600		
Administration timvik	5 000		
Science park	3 300		
KS oförutsett	4 000		
Omstruktureringsmedel	2 000		
LOV (neutrala enheten + omställning)	5 000	31 000	
Örebroporten avkastn 6%	4 600		
Omprövn KLK	1 000		
Omprövn samhällsbyggnad	2 100		
Öppnande av gator			9 000
SUMMA	80 800	31 000	9 000

Omprövningar (besparingar)	S, C, Kd	V
Omprövning SB	7 900	10 000
Omprövning SoV	8 000	0
Omprövning Bou	8 600	0
Omprövning KLK	2 800	3 800
omprövning Vuxam	5 600	5 600
Fackling Samverkan	1 000	1 000
TOTALT	33 900	20 400

Utdelning från bolagen	S, C, Kd	V
Örebro bostäder, omsorgsf:	20 000	0
Öbo kommersiella lokaler	10 000	10 000
Örebroporten:	30 000	34 600

Utöver kommunledningens budget gör Vänsterpartiet satsningar på 80 miljoner kronor. Vi finansierar alla satsningar genom omprioriteringar (se s. 7).

Dessutom gör vi förstärkningar för 2015 med 31 miljoner kronor, varav 20 miljoner är inom social välfärd.

Vänsterpartiets satsningar	Drift	Förstärkning 2015	Investering
Övergripande	8 050	1 100	
Vuxam	7 250	6 000	
Barn och utbildning	14 100	2 150	6 000
Förstärkning BoU	8 600		
Social Välfärd	8 700	20 250	
Förstärkning SVF	8 000		
Samhällsbyggnad	6 100	1 500	3 000
Öbo	20 000		
SUMMA	80 800	31 000	

Utveckla och effektivisera kommunens ekonomi

– för en god välfärd och för jämställdhet

Vänsterpartiet har övergripande satsningar på drygt 8 miljoner kronor.

Vänsterpartiets Kommunövergripande satsningar	Drift	Förstärkning 2015
Jämställd kommun – höjd lön för kvinnor	5 000	
Antirasistisk kommun		250
Bättre arbete mot våld i nära relation		250
Förstärk Centrum mot våld i nära relation	3 000	
Förstärkning tjejjouren	50	
Information på flera språk		500
Bostadspolitiskt program		100
SUMMA	8 050	1 100

Omfördelning av medel för satsningar på jobb och välfärd

Det är viktigt att ta ansvar för Örebro kommun och en ekonomi som är välgrundad. För att kunna planera långsiktigt och kunna skapa en hållbar tillväxt så krävs en sund ekonomi, att vi investerar i välfärden och att årets resultat används till välfärdssatsningar. Ett litet överskott behövs för att stå rustad inför framtiden, men att lägga pengar på kistbotten samtidigt som verksamheterna går med underskott är inte hållbart. Bra finanser är en förutsättning för en bra välfärd och resurserna ska fördelas rättvist. Vänsterpartiet vill ha lägre överskottsmål än idag. För att bredda skatteunderlaget är målet att få fler människor i arbete.

- ❖ Minska överskottsmålet.

Ökad jämställdhet

För Vänsterpartiet är jämställdhet inte förhandlingsbart och ska inte kunna vägas mot andra politiska mål eller väljas bort med hänvisning till exempelvis bristande resurser. Kommunen ska alltid vara vägledande i jämställdhetsarbetet. Det gäller både i fördelning av resurser och utformning av kommunens verksamheter och service.

Det har påbörjats ett gott arbete i kommunen utifrån strategin Jämställdhetsintegrering och verktyget Gender budgeting/Jämställdhetsintegrerad budgetprocess. Vänsterpartiet föreslår att genderbudgetarbete blir obligatoriskt inom samtliga verksamhetsområden och politikområden och att det genomförs regelbundet återkommande jämställdhetsrevisioner av kommunens arbete.

- ❖ Låt allt budgetarbete genomsyras av en jämställdhetsintegrerad budgetprocess.
- ❖ Inför regelbundet och återkommande jämställdhetsrevisioner.

Skapa verklig välfärd – stoppa slöseriet med skattemedel

Varje år betalar kommunen mångmiljonbelopp till privata bolag. En stor del av de skattepengarna går till privata vinster som var menade att komma Örebro medborgare till nytta. Omsorgs- och LSS-boenden på entreprenad, LOV (lagen om valfrihet) för hemtjänst och utmaningsrätten är system för privatisering som försvårar demokratisk insyn och dessutom sänker kvaliteten på välfärd. Dessutom är de privata verksamheterna dyrare i längden. Marknadsanpassning försämrar arbetsvillkoren, minskar anställningsgraden, har en negativ effekt på jämställdheten samt skapar en otrygg arbets- och boendemiljö.

En verklig valfrihet inom äldreomsorgen är rätten till att ha inflytande över vilken hjälp man får, hur den utförs och av vem. Det är en valfrihet där man som kommuninvånare och ägare av den skattefinansierade omsorgen påverkar hela kedjan. Den valfriheten sträcker sig alltså betydligt längre än till att välja mellan privata utförare som var för sig erbjuder samma ensidiga paket. Då kan vi också använda varje skattekrona till våra äldre, funktionsnedsatta och till våra barn. Vi vill skapa en mer jämställd, rättvis, demokratisk och kostnadseffektiv kommunal omsorg av högre kvalitet. Den ska vidareutvecklas, inte avvecklas. För att kunna göra det, behöver omsorgen finnas i kommunen, inte i privat regi. Våra skattemedel ska gå till det de är avsedda för inte gå till stora bolag placerade i skatteparadis.

Omställningen till LOV (lagen om valfrihetssystem) inom Social välfärd kostar kommunen stora summor. Förvaltningen får omställningsanslag på 31 miljoner kronor för 2015. Till det tillkommer kostnader för den konkurrensneutrala enheten som ska granska samtliga företag i LOV-systemet. Den nybildade enheten beräknas kosta 8 miljoner kronor. Runt hälften av de kostnaderna är helt nya utgifter. Dessutom tar kommunen på sig kostnaden för att utbilda personal på samtliga vård företag som ingår i LOV-systemet. Hur höga utbildningskostnaderna kommer att bli går inte att förutsäga. Att avskaffa LOV-systemet innebär besparingar på 5 miljoner i löpande kostnader, samt en engångskostnad på 31 miljoner.

- ❖ Investera skattemedlen i kommunal omsorg – avskaffa LOV och den konkurrensneutrala enheten.
- ❖ Upphäv den dyra utmaningsrätten.
- ❖ Avsluta avtalen med Norlandia och Vardaga för de fyra boenden som kommunen har på entreprenad. Ta tillbaka verksamheterna i kommunal regi.

Utjämna oskäligena löneskillnader mellan kvinnor och män

Det finns en struktur i dag som gör att män kan tjäna mer än kvinnor trots att de har samma eller väldigt likvärdiga arbetsuppgifter. Detta får inte ske, framförallt inte i Örebro kommun. Det är viktigt att det fortlöpande görs lönekartläggningar och att dessa ständigt följs upp för att se att inga sådana skillnader finns. Kommunen måste också gå före och visa det privata näringslivet vägen i sådana här frågor.

- ❖ Gör regelbundna uppföljningar av lönekartläggningen.

Höj lönen för de lägst avlönade

Otrygga arbetsvillkor, bristande arbetsmiljö och lågt löneläge finns oftast i kvinnodominerade yrkesgrupper. I listan över yrkeskategorier med lägst löner kommer en mansdominerad grupp först på plats 15. Det är en struktur som vi vill försöka komma åt genom tydliga satsningar. Därför vill Vänsterpartiet att det 2015 avsätts medel för att höja månadslönen för de lägst betalda.

- ❖ Höj lönen för de lägst avlönade yrkesgrupperna.

Placera våra pensionsmedel klokt

Kommunen avsätter årligen stora resurser till framtida pensionsutbetalningar. Vänsterpartiet vill att hela pensionskapitalet ska placeras i räntebärande värdepapper istället för på börsen. Vi menar att börsplaceringar är ett alltför stort risktagande samtidigt som det är omöjligt att konsekvent tillämpa tillräckligt strikta etiska regler. Vi ser hur detta spekulerande med skattemedel har en direkt påverkan på kommunens ekonomi.

Vid placeringar i statliga värdepapper vet man redan från början vilken avkastning som kommer att utgå och samtidigt står staten som garant för att pengarna betalas tillbaka. Det är en mycket tryggare placering som inte gör att nedgångar på börsen måste betalas av kommunens anställda och leda till bristande kvalitet i våra verksamheter.

- ❖ Mindre risktagande med pensionspengarna.

Sänk kommunens kostnader för konsulttjänster

Vänsterpartiet har de senaste åren drivit på för en sänkning av kommunens kostsamma konsultköp. För bara några år sedan köptes konsulttjänster för 75 miljoner kronor på ett år. Nu har kommunledningen i linje med våra krav börjat minska utströmningen av pengar. 2013 betalades dock fortfarande 66 miljoner kronor ut till konsulter. Vi anser att denna kostnad fortfarande kan minska successivt. Vi vill att man istället tar tillvara på den kompetens som redan finns i kommunens verksamhet.

- ❖ Minska köp av externa konsulttjänster med 5 miljoner kronor.

Förstärk bemanningen inom omsorgen med 117 miljoner kronor

För att ge en god omsorg för våra barn och äldre krävs det fler händer, fötter och hjärtan. Bemanningen behöver också öka för att vi ska klara morgondagens utmaningar. Det höjer kvalitén inom omsorgen, det ger den bästa arbetsmiljön för medarbetarna och en bättre kvalitet för barnen och de äldre. Utgångspunkten är att vår personal inom omsorgen ska vara anställd på heltid med goda arbetsvillkor.

Vi strävar efter en trygg situation för våra barn, för de äldre och för personalen, vilket innebär att det bör vara samma personal som återkommer och känner till dem som man ska hjälpa. Därför vill vi öka bemanningen i verksamheten och minska andelen timvikarier. Om fler får trygga anställningsvillkor med rätt till full sysselsättning skapas en tryggare omsorg och bättre arbetsmiljö. I Örebro kommun har arbetet med rätt till heltid påbörjats i äldreomsorgen och vi vill att den rätten ska gälla alla kommunanställda, utan att innebära scheman med delade turer.

I dag använder kommunen 235 miljoner kronor per år i kostnader för timvikarier. Vi vill halvera timanställningarna och i stället erbjuda personalen trygga heltidsanställningar. Vi omvandlar hälften av nuvarande medel för timanställningar i barn- och äldreomsorgens verksamheter till en permanent höjning av bemanningen.

- ❖ Öka bemanningen – halvera timanställningarna.
- ❖ Inför heltid som rättighet – deltid som valmöjlighet för anställda i kommunen.
- ❖ Avveckla de delade turerna inom äldreomsorgen.
- ❖ Alla nya tjänster som utlyses i kommunen ska vara heltidstjänster.

Omfördelning för heltider <i>Belopp i tkr</i>	S, C, Kd Läge	V Reform
Timvikariat	235 000	117 000
Trygga heltidstjänster		
Förskola och skola		47 000
Vård och omsorg		70 000

Minska sjukfrånvaron med ökade möjligheter till friskvård på arbetstid

Sjukfrånvaron ökar i Örebro liksom i hela landet. I Örebro är det personalen inom Barn – och utbildning som står för ökningen av korttidsfrånvaron. Orimlig arbetsbelastning och stressig arbetsmiljö är en del av orsakerna. Vi vill ge rätt till heltid och öka grundbemanningen. Vi vill också undersöka möjligheten att erbjuda flexibel friskvård på arbetstid, främst för anställda inom omsorgen. Att underlätta för dessa medarbetare att motionera på arbetstid med en timmes friskvård i veckan är en bättre investering än en sjukdag i månaden.

- ❖ Undersök möjligheten att införa flexibel friskvård för kommunens anställda inom omsorgen.

Ett Örebro för alla

Barnens och ungdomarnas kunskap och utvecklingsmöjligheter är en nyckel till framgång för samhället. Vi vill hellre lägga resurser på bättre kvalitet och större flexibilitet i förskolan än på ett dyrt vårdnadsbidrag som ökar segregation och ojämställdhet. Genom satsningar på bland annat läxhjälp och studiehjälp vill vi ge alla barn och unga oavsett bakgrund möjlighet att utvecklas i skolan och i samhället.

Alla örebroare ska kunna leva ett tryggt liv på äldre dagar. Denna trygghet skapas bäst om vi satsar på den kommunala omsorgen och stänger ute girighet och vinstintressen från omvårdnaden om våra äldre.

Ett bra klimat är avgörande för oss alla. Det ska vara lätt att leva miljövänligt i Örebro. Det måste vara lätt att ta cykeln eller att resa med kollektivtrafik, det ska vara lätt med sopsortering och med energibesparingar. Alla behöver också få utvecklas och njuta av en bra fritid. Det är därför viktigt att både nybörjare och erfarna får plats i Örebros kultur- och idrottsliv. Samtidigt ska det finnas möjligheter till friskvård på egen hand, oavsett vilka ekonomiska förutsättningar man har.

Örebro ska vara en öppen, internationell och tillgänglig stad där alla människor känner sig fria och trygga. Hemlösheten ska bekämpas aktivt med socialt arbete och bostadsbyggande. Vägen från försörjningsstöd till arbete går ofta genom utbildning. Bra arbetsförhållanden och idrott främjar god hälsa, men också självkänsla. Trygga hemförhållanden och förebyggande social verksamhet påverkar hur vi lyckas skapa en bra skola för alla barn. Det är också viktigt att den information som kommunen ger medborgarna finns tillgänglig på fler och lättare språk.

Vi stakar ut en riktning för Örebro som tar avstånd från privatiseringar och nedskärningar och istället leder mot en framtid där vår demokratiska rätt till medbestämmande är målet. Vi vill använda Örebros tillgångar till att investera i personal, jämställdhet, rättvisa, demokrati, tillgänglighet och miljö.

Minskad barnfattigdom

Att klyftorna ökar i samhället och att familjer hamnar i ett långtidsberoende av försörjningsstöd är förödande. Det handlar bland annat om familjer med barn som lever med väldigt knappa ekonomiska resurser. Det påverkar barnens möjligheter att ta del av hela vårt samhälle, deras möjligheter att växa upp med framtidstro och deras möjligheter för en god framtid. En av de bakomliggande faktorerna till barnfattigdom är långtidsarbetslöshet och socialt utanförskap. Arbete ger både en stärkt social samvaro och en starkare ekonomi. Arbete åt alla är det bästa botemedlet mot barnfattigdom.

Vänsterpartiet samverkade under 2013 med flera andra partier i kommunen för att få till stånd en plan för att halvera barnfattigdomen. Detta arbete kommer vi fortsätta vara pådrivande i. Planen innehåller bland annat olika satsningar för att få ut människor i sysselsättning, men också åtgärder som att se till att det inte förekommer några avgifter över huvud taget för barnen i våra skolor, inte ens för utrustning vid friluftsdagar. Vänsterpartiet har utöver planen även andra och kraftigare satsningar, som återkommer i vår budget.

- ❖ Infria samtliga löften i Handlingsplanen för barn i ekonomiskt utsatta hushåll.
- ❖ Se särskilt till att inga avgifter eller dolda kostnader förekommer i barnomsorg eller skola.

Utveckla kommunens antirasistiska arbete

Vänsterpartiet välkomnar naturligtvis Örebro kommuns jämställdhets- och antidiskrimineringsplan som sedan ett par år fungerar som riktlinjer för kommunen i sin arbetsgivarroll. Den saknar dock ambitioner och konkreta exempel på sätt att förebygga rasism och diskriminering utanför kommunens egna arbetsplatser. Den enda mätbara indikator som nämns är antalet anställda med utländsk bakgrund i kommunen. Planen sträcker sig dessutom bara till 2015 och behöver därefter revideras och förstärkas.

Vänsterpartiet efterlyser också en strategi för hur kommunen tänker följa upp det antirasistiska arbetet i bemötandet av medborgarna. Örebro kommun behöver en antidiskrimineringsplan som säkerställer att alla medborgare behandlas lika i alla kontakter med kommunen. Dessutom krävs det att alla verksamheter får utbildning och verktyg för att bedriva ett aktivt arbete mot rasism.

Vänsterpartiet vill säkerställa en hög kompetens inom kommunen genom att kontinuerligt genomföra en utbildning i antidiskriminering för alla ledare och chefer inom de kommunala verksamheterna. Vi vill också att den upplevda diskrimineringen bland medborgare som kommer i kontakt med kommunala verksamheter ska utvärderas och mätas kontinuerligt genom enkäter och brukarundersökningar. På det sättet kan vi synliggöra och åtgärda rasistiska strukturer inom kommunen och förebygga diskriminering.

- ❖ Ge kommunledningskontoret i uppdrag att utarbeta en antirasistisk utbildning som alla enheter som har kontakt med medborgarna ska ta del av.
- ❖ Utarbeta ett underlag för en enkät som samtliga kommunala verksamheter ska använda sig av för att kartlägga den upplevda diskrimineringen i kommunen med målet att denna ska minska årligen.

Örebro ska vara en HBTQ-vänlig kommun

Alla homosexuella, bisexuella och transpersoner (HBT) har rätt att leva öppet och bli respekterade för den de är. Tyvärr är det inte så idag. Ett arbete i rätt riktning har inletts, genom att kommunen antagit en HBT-plan men Vänsterpartiet vill att arbetet i framtiden även ska rikta sig till personer som identifierar sig som queer-personer. Alla personer, oavsett sexuell läggning, könsuttryck och könsidentitet, ska känna sig väl bemötta inom kommunala verksamheter. Vi vill att Örebro kommun erbjuder utbildning till all stödjande personal - särskilt på det sociala området, exempelvis kuratorer, socialsekreterare med flera - i korrekt bemötande av HBTQ-personer.

Homo- och transfobin behöver motverkas i tidig ålder och där måste kommunen kliva in med ansvaret redan i barnomsorg och grundskola. För att förbättra HBTQ-ungdomars och så kallade regnbågsbarns (barn i icke heteronormativa familjer) situation krävs det information och utbildning. Vänsterpartiet anser att ett HBTQ-perspektiv ska integreras i all skol- och förskoleverksamhet.

Det är viktigt att Centrum mot våld i nära relation också ger våldsutsatta kvinnor och män i samkönade relationer rätt till skydd och hjälp.

- ❖ HBT-planen och dess utbildningar ska följas och förverkligas.
- ❖ HBT-planens arbete ska i framtiden rikta sig även till queerpersoner.

Bli bättre på att hantera våld i nära relationer

Våld i nära relationer drabbar utsatta barn, vuxna och närstående på olika sätt. Anställda i vår gemensamma välfärd möter människor i alla skeden i livet och har därmed unika möjligheter för att förebygga, upptäcka och finnas till som ett första stöd för personer som har drabbats av våld – direkt eller indirekt. Genom att lära sig identifiera signaler, få kännedom om stödfunktioner och bygga upp samtalsverktyg kan våld förebyggas och stoppas tidigare.

Vänsterpartiet ser också ett stort behov av att kommunen har en sammanhållen plan, eller ett program för hur vi ska jobba med våld i nära relationer. Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem. Den plan som senast antogs politiskt är så gammal (2006) att den inte är relevant längre. Ännu värre är att åtgärder som nämns i planen ännu inte vidtagits.

- ❖ Revidera planen "Mäns våld mot kvinnor och barn" från 2006.
- ❖ Ge kommunens personal, främst inom vård, omsorg och skola/fritidsverksamhet, utbildning om våld i nära relationer.

Stöd till våldsutsatta tjejer, kvinnor och barn

Örebro kvinnohus är en förening som gör ett väldigt viktigt arbete både när det gäller huset som en skyddad plats för många kvinnor och när det gäller föreningens telefonjour. Dessutom finns det inom kvinnohuset barnpedagoger som kan möta de barn som själva utsatts eller bevittnat våld. Det är viktigt att kommunen fortsätter att stödja denna verksamhet.

För unga kvinnor och flickor finns Örebro tjejjour som har telefon-, chatt- och mejljour att vända sig till. Även denna viktiga ventil är beroende av kommunens årligen återkommande bidrag.

- ❖ Fortsatt stöd för föreningen Kvinnohuset och kvinnojouren.
- ❖ Fortsatt och höjt stöd för Tjejjouren i Örebro och dess verksamhet.

Utveckla Centrum mot våld i nära relation

Mäns våld mot kvinnor och barns utsatthet är ett samhällsansvar. Kommunen måste därför i större utsträckning än hittills ta ett ansvar för de våldsutsatta kvinnorna och deras barn och för de män som brukar våld. Ett extra stort ansvar krävs till stöd för funktionsnedsatta som ofta blir dubbelt utsatta vid våld i nära relationer. Avgörande är att det finns en tydlig ingång till det stöd som kommunen erbjuder och att det är lätt att ta kontakt. Berörda verksamheter bör kännetecknas av öppenhet och tillgänglighet. Kommunens Centrum mot våld i nära relation bör vara nåbart under dygnets alla timmar.

Vi vill utveckla Centrum mot våld i nära relation så att det innefattar ett skyddat boende i kommunal regi, som komplement till Kvinnohusets verksamhet, samt säkerställa att det finns ett kriscentrum för män där även förebyggande arbete kan bedrivas. Där kan män exempelvis få hjälp att komma ur ett våldsbeteende, men det kan också handla om stöd vid t.ex. skilsmässor, vårdnadstvister. Det är också viktigt att barnens behov tillgodoses genom rätt insatser. Den barnpedagogtjänst som tidigare funnits inom enheten behöver återinföras.

- ❖ Centrum mot våld i nära relation ska gå att nå dygnet runt.
- ❖ Verksamheten ska utvecklas med skyddat boende.
- ❖ Det ska också finnas ett kriscentrum för män.
- ❖ Återinrätta en tjänst som barnpedagog.

Anställ teckenspråkig kompetens

Vänsterpartiet välkomnade att handlingsplanen för Europas teckenspråkshuvudstad äntligen blev klar, trots att det tog tre år. Nu har planen 2013-14 löpt ut och nu krävs en rejäl utvärdering och ett framåtsyftande arbete i hur Örebro ska gå vidare med frågor rörande teckenspråk och den procentuellt stora befolkningen teckenspråkiga Örebroare. En person som själv har svenskt teckenspråk som modersmål har både den kulturella och den språkliga kompetens som krävs för att säkerställa att handlingsplanen efterlevs. Denna person, som med fördel kan vara döv, kan också vara en nyckelperson i det framåtsyftande arbetet som ska göras ihop med de olika intresseorganisationerna och de teckenspråkiga medborgarna.

Örebro som Europas teckenspråkshuvudstad bör också visa att det går att anställa döva personer i kommunens verksamheter.

- ❖ Utvärdera handlingsplanen Europas teckenspråkshuvudstad.
- ❖ Anställ teckenspråkiga och döva personer i kommunen.

Information på flera språk

Det händer mycket i Örebro och för att alla örebroare ska kunna ta del av kommunens utbud och aktiviteter är det viktigt att språket inte begränsar. För flera av kommunens verksamheter är det avgörande att örebroarna kan tillgodogöra sig rätt information. Idag är inte mycket information översatt varken till Örebros vanligaste språk eller till lättläst svenska. Detta gäller både i broschyrer och liknande från kommunen, men gäller också kommunens hemsida. I Örebro finns också ett stort behov av att få information på teckenspråk. Vi vill göra en satsning för att bearbeta och översätta kommunens information på flera språk. Dessutom är det viktigt för rättssäkerheten att kommunen följer lagen när det handlar om att erbjuda tolk till den som behöver det i sina kontakter med kommunen.

- ❖ Information från kommunen ska finnas tillgänglig på fler och enklare/begripligare språk, både när det gäller broschyrer och på kommunens hemsida.
- ❖ Örebroarnas behov av teckenspråket ska beaktas särskilt.

Vidga relationerna med omvärlden

Örebro kommun har flera vänorter: Drammen i Norge, Kolding i Danmark och Lappeenranta i Finland, Stykkisholmur på Island, Lodz i Polen, Yantai i Kina, Terassa i Spanien och Pau i Frankrike. Dessutom finns kontakter med Novgorod i Ryssland genom det länsavtal som finns mellan länet Novgorod Oblast och Örebro län.

Det samarbete som Örebro kommun inlett med Yantai i Kina har inneburit att vi tagit steget utanför Europas gränser. Det är vår uppfattning att Örebro kommun ska fortsätta på den vägen. I dessa tider när Sveriges regering erkänt Palestina som stat öppnar det dörren ytterligare för Örebro kommun att skapa vänorter i Mellanöstern.

Örebro kommun skulle också kunna ha ett stort utbyte av att etablera en vänort i ett utvecklingsland, något som saknas idag. Det är inte bara utanför Sveriges gränser som människors religion eller olika bakgrund är grogrund för konflikter eller förtryck. Även i vårt land ser vi hur islamofobi och andra uttryck för främlingsfientlighet sprids. Tanken med vänortssamarbeten som fredsbevarare känns därför alltid aktuell. Samtidigt som medborgare från andra länder söker sin tillflykt i Sverige och Örebro är det viktigt att vi riktar våra blickar utåt till några av dessa länder. Vänortssamarbetet ska vara väl förankrat hos Örebros invånare och nyttjas av exempelvis skolorna och föreningslivet.

- ❖ Skapa samarbeten och vänorter i utvecklingsländer.

Kommunal bostadspolitik

Även om det byggs bostäder i Örebro kommun i dag finns inte tillräckligt många. Bristen på bostäder drabbar ofta unga människor och dem utan kapital att köpa sig en bostad. Kvinnor är också ofta hårdare drabbade än män.

En god bostad till en rimlig kostnad är en social rättighet och grundläggande för ett välfärdssamhälle. I Örebro krävs också att våra bostadsområden blir mer blandade. Att villor, bostadsrätter och hyresrätter ska finnas inom samma område. Detta är viktigt vid såväl nyproduktion av bostäder som i redan befintlig bebyggelse. Ett blandat bostadsbestånd minskar klyftor och segregation mellan människor och ger vinster på olika nivåer.

Nybyggnationer ska göras i första hand i redan utbyggda områden och prioriteras i anslutning till befintlig infrastruktur och kollektivtrafik för att nå så många miljöfördelar som möjligt och för att underlätta för folk att göra klimatsmarta val, som att till exempel undvika dagliga bilresor.

För Vänsterpartiet är det viktigt att kommunen tar en aktiv roll i detta genom sitt ägande i Örebrobostäder och dessutom motverka utförsäljning av allmännyttan.

Vänsterpartiet vill se en ansvarsfull bostadspolitik som sätter de mänskliga behoven före kraven på den enskildas kortsiktiga vinning.

Vid nybyggnationen ska det byggas energisnålt och behovet av anpassade lägenheter för funktionsnedsatta ska alltid tas i beaktande.

Att ett kommunägt bolag har ett visst avkastningskrav är naturligt, men kommunledningen bestående av S, C och Kd tar utöver det ut vinst från boende i Öbo:s hyresbostäder på cirka 20 miljoner kronor för att finansiera sina satsningar. De som bor i villa, bostadsrätter eller hos privata hyresvärdar behöver inte stå för denna extraskatt. Vänsterpartiets hållning är att hyresgäster i Öbo:s bostadsbestånd inte ska betala för kommunens satsningar med sin hyra.

- ❖ Slå vakt om hyresrätterna och bostadsbeståndet i allmännyttan.
- ❖ Arbeta fram ett bostadspolitiskt program för Örebro kommun.
- ❖ Ta inte ut extra vinstuttag från Öbo:s hyresgäster.

Slopad parkeringsnorm stimulerar byggande och håller nere hyror

I Örebro kommun finns en parkeringsnorm som säger hur många p-platser som måste etableras vid varje nybyggnation av bostäder. Denna norm innebär att fastighetsägare tvingas förhålla sig till bilen som en självklar del i samhällsbilden. Vänsterpartiet ser av miljöskäl dock ett samhälle där bilen blir mindre och mindre viktig och där kollektivtrafik och cykel blir de primära fortskaffningsmedlen. Om den som bygger en fastighet inte samtidigt tvingas bygga parkeringsplatser innebär det en lägre kostnad vid byggnation och därmed lägre hyror för de boende. Med nuvarande system betalar alla i fastigheten inbakat i hyran för de parkeringsplatser som bara de med bil använder. I den antagna handlingsplanen för parkering i Örebro kommun finns inskrivet att en översyn ska göras angående parkeringsnormen. Vänsterpartiet föreslår att p-normen förändras så att den uppmuntrar cykelparkeringar och bilpooler framför p-platser. Vi anser dock inte att en ändrad norm ska minska antalet handikapp-parkeringar.

- ❖ Förändra parkeringsnormen vid nybyggnation av bostäder.

Ungdomsbostäder

Behovet av billiga hyresrätter för unga och studenter är stort i Örebro. Vi vill bygga fler lägenheter så att unga kan flytta hemifrån och studenter kan söka sig till Örebro universitet. Därför är det viktigt att kunna erbjuda ett varierat utbud av student- och ungdomslägenheter både vad gäller geografiska lägen samt storlekar och standard. Ungdomar och studenter är långtifrån en homogen grupp och har därför olika familjesituationer, ekonomiska förutsättningar och önskemål. Det är i linje med vår önskan att det nu byggs studentbostäder på gamla fängelsetomten i Norrcity, men vi hade önskat att en större andel av fastigheten blev bostäder i stället för kontor. Vi vill ge Öbo i uppdrag att bygga fler billiga hyresrätter för att möta den ökade efterfrågan som finns på små lägenheter.

- ❖ Ge Öbo i uppdrag att bygga fler billiga hyresrätter.

Landsbygd med utveckling, mångfald och delaktighet

Vänsterpartiets nationella landsbygdsolitik kräver samordnade insatser på både nationell och regional nivå, men det är också viktigt att kommunen tar sitt ansvar för landsbygden.

Det kan till exempel handla om att skapa varierade boendeformer, så att exempelvis pensionärer kan flytta från sin villa till en bekvämare lägenhet, eller för att locka nya grupper att bosätta sig utanför staden. Mångfald ska uppmuntras.

Kommunen ska ta vara på det engagemang och den kreativitet som finns hos människor och exempelvis arbeta tillsammans med företag och lokalt föreningsliv för att stimulera lokal bygdeutveckling. Det kan handla om kulturyttringar, föreningsliv, entreprenörskap och mycket mer.

För landsbygdens överlevnad och utveckling är kommunikationer viktigt. Vi satsar på kollektivtrafik men det är också viktigt att inte slå undan fötterna för dem som inte kan ersätta bilen med miljövänliga transportsätt. Kommunen ska också verka för en fortsatt utbyggnad av bredbands- och fibernät.

Utveckling av de gröna näringarna förbättrar oddsen för landsbygden. Det handlar inte bara om jord- eller skogsbruk utan också om besöksnäringen. Det ska tas i beaktan i alla kommunala markärenden. Avsteg från allemansrätten och strandskyddet är inte acceptabla.

Små och medelstora företag är viktiga för att bibehålla samhällsservice och ett aktivt näringsliv i hela kommunen. Vänsterpartiet vill förbättra möjligheterna för små företag på landsbygden att leva och växa.

I Örebro kommun ska klyftorna mellan dem som bor i stan och dem som bor i landsbygd minska. Det ska aldrig vara långt till naturliga möten mellan boende i de mindre bostadsorterna och exempelvis boende i de stora stadsdelarna i staden.

- ❖ Förstärk möjligheterna till delaktighet, företagande och mångfald på landsbygden.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Att minska klyftorna i samhället och att fördela resurser efter behov är grundläggande för att utjämna skillnaderna i barns uppväxtvillkor. Kommunens arbete med att bekämpa barnfattigdomen är ambitiöst och Vänsterpartiet är en aktiv part i att förverkliga kommunens ambitioner.

Vårt mål är arbete åt alla. Arbete är grunden för personlig frihet, delaktighet i samhällslivet och självständighet. Vi måste satsa på klimat- och miljöjobb, småföretagare och på att få fler unga i arbete för att Örebro ska växa. Med fler i arbete ökar rättvisan.

Vänsterpartiet strävar efter att ungdomar redan första arbetslösa dagen ska komma ut i arbete, utbildning eller praktik. Vi menar att det är bättre att betala för arbete än för arbetslöshet. Vi vill att alla tjejer och killar i årskurs 9 samt första och andra året på gymnasiet ska vara garanterade sysselsättning under någon del av sommaren.

Människor med olika bakgrund och erfarenhet är en tillgång i arbetslivet. De ungdomssatsningar som Örebro kommun har startat har hittills gett goda resultat, men vi kan göra mycket mer. Vi vill öka mångfalden i Örebro kommun genom att under kommande år anställa en större andel kvinnor och män med rötter i andra delar av världen – minst så att andelen motsvarar andelen i befolkningen. Detta förbättrar kvaliteten i den kommunala verksamheten, eftersom det exempelvis ökar möjligheten för barn och unga att få stöd på sitt hemspråk och för äldre att få en trygg vård och omsorg. Vi vill också se fler teckenspråkiga och döva som anställda i kommunen.

Vänsterpartiet avsätter 7,2 miljoner kronor för satsningar inom Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämnden.

Vuxam	Drift	Förstärkning 2015
Stöd för småföretagare	250	
Fler feriejobb	1 000	
Trainee i kommunal regi	1 000	4 000
Arbete första dagen	1 500	
Omsorgsutbildning		2 000
Jobb för funktionsnedsatta	3 500	
SUMMA	7 250	6 000

Småföretagare, kvinnors företagande och generationsväxling

De små företagen är viktiga för Sveriges ekonomi och för sysselsättningen. Många småföretagare har startat sina rörelser för att de har spetskompetens inom sitt område, men många har också startat sitt företag för att de diskrimineras på arbetsmarknaden och inte blir anställda. De startar sina egna företag för att kunna försörja sig.

Småföretagen är också en viktig del i att hålla landsbygden och de små bostadsorterna utanför staden levande.

Frisörer, pizzabagare, skomakare, lantbrukare, hälsoföretagare och kioskägare är några exempel på branschfolk som ofta tvingats starta eget för att skapa sig ett jobb. Men oavsett anledningen till att en småföretagare startar sin egen rörelse behövs stöttning. Kommunen kan ställa upp med en service för småföretagare gällande reglementen, formalia och skattelagstiftning. Det ska också gå att få denna hjälp på andra språk än svenska. På det sättet skulle det öka långsiktigheten i företagandet och tryggheten på arbetsmarknaden för den som väljer att starta eget.

Vi behöver satsa på de små företagen för att de skapar arbetstillfällen inte bara åt ensamföretagaren som startar upp. Ofta växer företagen och blir större och anställer fler. Under de närmaste åren kommer en stor andel av svenska företagare att pensioneras. Det är viktigt att satsa på unga som vill bli egenföretagare och det finns många positiva effekter med att ta över ett redan befintligt företag. Det kan ske genom ett projekt som sammanför blivande företagare med företagare som söker efterträdare för att gynna generationsväxling.

Vi vet att kvinnor generellt har det tuffare att ta sig ut i näringslivet som företagare. Det kan yttra sig på många olika sätt, därför måste vi stötta och uppmuntra kvinnligt företagande. Det kan handla om nätverk för kvinnor, men också om rådgivning och stöd.

- ❖ Uppmuntra kvinnligt företagande med nätverkande och stöd.
- ❖ Ge stöd och råd om lagstiftning mm till småföretagare.
- ❖ Gynna generationsväxling och sammanför blivande företagare med företagare som behöver efterträdare.

Fler arbetstillfällen i våra bostadsområden

Vår stad är en delad stad där betyg, löner och levnadsstandard skiljer sig starkt åt bara man färdas några kilometer mellan bostadsområdena. I Örebro växer många av våra barn upp i områden som är starkt segregerade. Adolfsberg är ett sådant område. Vivalla är ett annat.

Att bygga kontor och verksamheter i våra bostadsområden skapar inte bara arbetstillfällen utan också liv, rörelse, trygghet och framtidstro. Om en större arbetsplats etableras i ett bostadsområde, som exempelvis Vivalla, Varberga eller Brickebacken finns stora chanser att det för med sig att fler arbetstillfällen skapas på restauranger, i butiker samt för olika småföretagare i närområdet. Det visar också viljan att satsa på området.

Vänsterpartiet vill att kommunen använder sina bolag och förlägger deras huvudkontor och verksamheter i stadsdelarna utanför stadskärnan.

- ❖ Placera Öbo:s huvudkontor i Vivalla.
- ❖ Undersök vilka andra bolag som kan flytta ut i bostadsområdena.

Feriejobb för egen inkomst och arbetslivserfarenhet

Genom att tidigt få komma ut i arbetslivet förbättras chanserna att få en försörjning som vuxen. Eftersom arbetslösheten i dag är hög minskar tillgången till de vanliga sommarjobben. Med kommunala feriejobb kan vi se till att denna generation av unga kan ta sina första steg ut på arbetsmarknaden. Det ger också en liten inkomst under sommaren vilket många ungdomar har ett behov av i dag. En särskild garanti ska även ordnas för ungdomar med olika funktionsnedsättningar.

- ❖ Erbjud feriejobb minst en gång åt alla i årskurs nio samt första och andra året på gymnasiet.
- ❖ Inför en garanti på feriejobb samtliga tre år för ungdomar med olika funktionsnedsättningar.

Trainee i kommunal regi

Traineeprogrammet är ett utvecklingsprogram för unga och en del av en satsning för att få fler tjejer och killar att vilja arbeta i kommunen. Det är ett sätt att visa att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. Att komma som trainee är ett bra sätt att få en bild av vad man arbetar med i kommunen. Rekryteringsbehovet är stort när det gäller exempelvis vårdbiträden/undersköterskor och yrkeslärare – men också när det gäller andra yrkesgrupper.

- ❖ Skapa ett traineeprogram för unga tjejer och killar inom kommunens verksamheter.

Arbete första dagen

Att skapa möjligheter och en ljusare framtidsbild för dagens unga generation är en nyckel för att klara framtidens utmaningar. Vi vill att ungdomar ska få stöd för att komma vidare från första dagen av arbetslöshet. Ungdomar är inte en homogen grupp och alla drabbas inte på samma sätt eller lika hårt av arbetslöshet. Särskilt svårt är det för unga tjejer och killar utan slutbetyg från gymnasiet och för unga med funktionsnedsättning. Ett viktigt arbete för kommunen är att undersöka vilka kunskaper som är eftertraktade på arbetsmarknaden och underlätta för ungdomar att läsa specialinriktade utbildningar kopplat till det arbete som det finns behov av. På så sätt kan ungdomar som idag missgynnas på arbetsmarknaden istället bli efterfrågad kompetens.

- ❖ Stötta alla tjejer och killar att komma vidare i jobb, praktik eller utbildning redan första arbetslösa dagen.
- ❖ Satsa på specialinriktade utbildningar med syfte att hjälpa ungdomar att bredda kunskaper som är användbara i arbetslivet.

Trainee vid upphandling

Vi föreslår nya riktlinjer som ställer högre krav på företagens sociala ansvar vid kommunens och de kommunala bolagens upphandlingar. Det ska ställas särskilda villkor utifrån social hänsyn vid upphandling av vissa tjänster och entreprenader och unga örebroare ska få möjlighet till trainee-anställning. Kommunen ska vara delaktig som stöd vid rekrytering, erbjuda trainees handledning och ge företag möjlighet att visa upp goda exempel på arbete med socialt ansvarstagande för en hållbar utveckling.

Unga tjejer och killar mellan 18-24 år som saknar arbete och fullföljda gymnasiestudier ska erbjudas trainee-anställning i de upphandlande företagen. Örebro kommun har påbörjat ett sådant arbete vilket vi ser positivt på. Unga killar och tjejer får arbetslivserfarenhet och yrkeskunskap i en trygg anställningsform samt möjlighet till fortsatt sysselsättning samtidigt som kommunen och bolagen tar sitt samhällseliga ansvar.

- ❖ Ställ högre krav på upphandlade företag att ta sitt sociala ansvar och anställa trainees.

Fler män i omsorgen

Ungdomsarbetslösheten i Örebro län är högre än snittet för riket. Majoriteten av de unga som står utanför arbetslivet är män. Parallellt med denna fördelning råder en kraftig underrepresentation av män i barn och äldreomsorg samt omsorgen om funktionsnedsatta. En jämnare fördelning mellan män och kvinnor ökar på sikt jämställdheten inom yrket och erfarenheter från andra kommuner visar även att det gynnar löneutvecklingen. Kommunen ska se över inom vilket område som behovet är störst att starta en arbetsmarknadsutbildning.

Utbildningen bör i första hand riktas till män men ska givetvis också vara tillgänglig för kvinnor.

Kommunen ska samverka med Arbetsförmedlingen och facken för att anordna en arbetsmarknadsutbildning på 1 år. I ett första skede ska 20 platser ordnas.

- ❖ Starta en arbetsmarknadsutbildning för fler händer, fötter och hjärtan i omsorgen.

Skapa jobb för funktionsnedsatta

Örebro kommun måste bli bättre på att ta vara på alla resurser som finns i kommunen. Personer som inte har hundra procentig arbetsförmåga har viktiga erfarenheter och kompetens som kommunen måste lära sig att dra nytta av. Vänsterpartiet vill att människor med olika funktionsvariationer ska kunna söka anställningar i Örebro kommun men det är också viktigt att vi skapar särskilda arbetsplatser i kommunen för att få in nya grupper i arbetslivet. Vi vill satsa 3,7 miljoner kronor och med hjälp av lönebidrag anställa nya medarbetare med olika funktionsnedsättning. Det ger viktig arbetslivserfarenhet för de anställda och en kvalitetshöjning i de verksamheter där de anställs.

- ❖ Skapa ett 20-tal arbeten till personer med olika former av funktionsnedsättning.

Forskning för jobb och miljö

Örebro kommun måste arbeta för ökad kunskap i miljöfrågor och med att förändra attityder. Det handlar om att alla måste göra sitt och ta ett eget ansvar om vi ska kunna minska vår klimatpåverkan. Klimat och miljöomställning är inte bara en nationell fråga. Det är av lika stor vikt med lokal omställning. Örebro ska vara en föregångskommun i miljöfrågor. Vi ska investera i våra barn och framtiden idag. Miljöomställning minskar inte bara utsläppen och förbättrar miljön, det leder också till arbetstillfällen. Ett miljöjobbcentrum ska startas i samverkan med näringsliv, universitet och föreningar för att utveckla miljöforskning och skapa gröna jobb.

- ❖ Starta ett miljöjobbscentrum i samverkan med näringsliv, universitet och föreningar.

Barn och utbildning

Sveriges och Örebros välfärd, demokratiska utveckling och hållbara tillväxt vilar på att alla barn och ungdomar, flickor såväl som pojkar, får möjlighet att utveckla hela sin potential och stimuleras till att spränga hindrande gränser. Barn och unga ska få med sig kunskaper att möta, förstå och agera i ett föränderligt samhälle. Vi gör det möjligt genom att minska klyftorna i samhället.

Alla flickor och pojkar ska ges möjlighet till goda studieresultat oavsett social bakgrund och vilken skola de går i. Vi vill ha en sammanhållen skola som ska vara för alla, inte bara för dem som har råd att betala. Skolan ska vara helt avgiftsfri och plånboken ska inte styra möjligheten för barnen att få läxhjälp. Stöd i studier och läxor ska erbjudas i skolan på schemalagd tid av utbildade pedagoger. Vårt Örebro ska vara barnens Örebro. Vi vill minska barnfattigdomen och att alla barn ska ha samma möjligheter och rättvisa livsvillkor.

Örebro är en segregerad stad där tjejer och killar växer upp med väldigt olika möjligheter. Vi vill motverka segregationen och öka kontaktytor, integration och jämställdhet till exempel genom att införa samarbeten mellan grundskolor via samverkande kompisklasser och säkerställa genuskompetens hos personalen i förskola och skola. Varje barn har rätt att bemötas utifrån sina egna villkor och inte utifrån kön.

Barns och elevers inflytande ska öka och mobbing och kränkning i våra skolor och i barns fritid och på sociala medier måste stoppas. Arbetet mot mobbing ska vara väl utarbetat och det ska finnas redskap för likabehandling på alla förskolor och skolor. Alla ska veta att kränkningar inte är tillåtna.

Det är också viktigt att skolornas likabehandlingsarbete ska genomsyras av en stark antirasism. Klimatet kring frågor rörande sexuell läggning och könsuttryck ska självklart vara öppet. Barn och unga ska inte vistas i en miljö där människor bedöms olika. Både pedagoger och elever ska känna till att exempelvis rasistiska uttalanden eller beteenden är oacceptabla. De vuxna på skolan har också ett ansvar att vidta åtgärder om kränkningar av något slag, exempelvis rasistiska eller homofobiska uttalanden eller klotter, uppmärksammas.

I dag finns nya arenor där kränkningar kan ske och det är viktigt att alla vuxna i barns närhet känner till och vet hur sociala medier fungerar och hur kränkningar kan undvikas i dessa forum.

Alla barn är olika och alla förskolor och skolor har inte samma förutsättningar, men för oss är det självklart att alla barn har rätt till bra omsorg och bra skolor. Alla barn ska få tillgång till samma möjligheter genom en trygg och utvecklande förskola upp till 30-timmar i veckan, även för dem vars föräldrar är föräldralediga eller arbetssökande.

Vi vill investera i flexibel barnomsorg så att föräldrar slipper tacka nej till jobb för att barnomsorg saknas. Det behövs ett ytterligare "nattis" i Örebro.

Vi strävar efter en resursfördelningsmodell där den enskilda elevens förutsättningar styr fördelningen av skolpengen.

Vänsterpartiet avsätter 14,1 miljoner kronor för satsningar inom programnämnd Barn- och utbildnings ansvarsområde.

Dessutom avsätter vi 6 miljoner kronor i investeringsbudgeten för ett nytt "nattis" i kommunen.

Barn och utbildning	Drift	Förstärkning 2015	Investering
Normkritik och genus		500	
Flexibel förskola			
Minskade barngrupper	10 000		
Odlingslotter i förskolan	100	400	
Trafiksäkerhetsutbildning		300	
Pedagogiska luncher	1 000		
Hållbar hemkunskapsund		100	
Studiehjälp	1 000		
Machofabriken		100	
Genuskomp. I syv		50	
Sex och samlevnad		200	
Simkunskap	1 000		
Extra stöd nyanlända barn	500	500	
Körkort på Vårdutb.	500		
Nattis (flexibel barnomsorg)			6000
SUMMA	14 100	2 150	6000

En normkritisk genusmedveten förskola och skola

Flickor och pojkar ska växa upp med vetskapen om att det är de själva som bäst skapar sin personlighet och sina intressen. Utifrån sin person, inte sitt kön, ska barn och unga få utvecklas i förskolan, skolan och på fritidshemmet. Personalen är förskolans och skolans viktigaste resurs. Med bra personal stimuleras flickornas och pojkarnas upptäckarglädje och lust att lära. En kontinuerlig fortbildning av personalen är viktiga redskap i arbetet för att alla, flickor som pojkar, ska nå kunskaps- och värdegrundsmålen.

Det finns stora behov i våra förskolor och skolor av genuskompetens och av kunskap om de mekanismer som ligger bakom hur ojämställdhet skapas. Vänsterpartiet vill att all förskolepersonal ska få del av jämställdhetsutbildning inom en tvåårsperiod och att alla lärare får det inom en treårsperiod. Målet är att medvetandegöra personalen, ge dem metoder och olika verktyg att arbeta normkritiskt och med jämställdhet. Barnens framtid och hur de bemöts får inte hänga på om de är flickor eller pojkar.

- ❖ All personal i förskola, skola och på fritidshemmen ska utbildas i normkritik, genus och jämställdhet.

30 timmars förskola

Förskolan ska vara den plats där barnens pedagogiska miljö står i fokus. Barn som har gått i förskola får flera positiva effekter under skolåren: bättre skolprestationer, bättre social anpassning och en lägre förekomst av utagerande beteendeproblem. Dessutom utvecklas språkkunskaperna snabbare hos barn som går i förskola, vilket får stora positiva integrationsmässiga konsekvenser. Att utöka rätten till vistelsetid på förskolan under dagtid för barn till föräldralediga och arbetssökande stärker barnens rätt till utbildning oberoende av familjens situation. Det ger dessutom barnen större kontinuitet i lärandet. Flera kommuner har redan tagit beslut om att erbjuda dessa barn mer än de lagstadgade 15 timmarna. I exempelvis Botkyrka kommun har dessa barn rätt att gå 35 timmar i veckan, i Stockholm, Sigtuna och Huddinge 30 timmar, på Gotland 25 timmar och i Uppsala 20 timmar.

Vänsterpartiet vill dock inte att en sådan satsning påverkar barngruppernas storlek eller antalet barn per vuxen i förskolan. Det är därför viktigt att satsningen genomförs med en grundlig utredning i botten så att rätt medel avsätts.

- ❖ Ge kommunledningskontoret i uppgift att utreda kostnaderna för att inför rätten till 30-timmars vistelsetid för barn till föräldralediga samt arbetssökande i Örebro kommun.

Förbättra förskolan – avveckla vårdnadsbidraget

Eftersom barnafödandet är högt har det medfört stora barngrupper, inte minst på småbarnsavdelningarna. Vi vill minska småbarnsgrupperna till i snitt fem barn per pedagog och vi vill att de resurser som avsatts till ett kommunalt vårdnadsbidrag istället används för att förbättra förskolan och klara de ökade behoven av förskoleplatser. För barnens utvecklingsmöjligheter är det viktigt att fokusera på modern pedagogik och livslångt lärande, inte förvaring och tillsyn.

För att göra Örebro till en attraktiv kommun att bilda familj i vill vi avskaffa vårdnadsbidraget och istället satsa pengarna på den kommunala förskolan. Vi vet att mer än 90 % av dem som tar ut vårdnadsbidraget är kvinnor och att mer än hälften har utländsk bakgrund. Vårdnadsbidraget bidrar till både ökad segregation och ojämställdhet.

Vi vill också säkerställa att alla som behöver barnomsorg ska erbjudas det, oavsett vilka tider på dygnet som behovet uppstår.

Genom att skapa fler barnomsorgsplatser på kvällar, helger och nätter möjliggör vi att fler kan tacka ja till jobb. Det ökar skatteintäkterna och minskar utgifter för exempelvis försörjningsstöd för kommunen. Det är en utveckling som gynnar alla. För Vänsterpartiet är det viktigt att en förälder inte ska behöva tacka nej till jobb på grund av att det saknas tillgång till barnomsorg på kvällar, helger eller så kallad nattis.

- ❖ Barngrupperna i förskolan ska minskas.
- ❖ Vårdnadsbidraget ska avskaffas och resurserna ska omfördelas till förskolan.
- ❖ Öppna ytterligare en förskola för barnomsorg på obekväma arbetstider (nattis).

Erbjud kulturupplevelser i förskolan

I dag erbjuds elever inom Örebros grundskola att ta del av till exempel teaterutbud från olika aktörer, framförallt Länsteatern och det fria sällskapet Martin Mutter. Vänsterpartiet ser detta som ett viktigt inslag, inte bara i lärandet utan också i utvecklingen hos barn och ungdomar. Genom kulturen kan barn lära sig att förstå samhället, sig själva och andra men också få möjlighet till att se nya världar än den de själva lever i. Vi ser dock att kulturen spelar stor roll redan tidigt i åldrarna. Därför vill vi att kommunen utökar sina medel för att erbjuda även förskolan olika typer av kulturupplevelser som exempelvis teater.

- ❖ Utöka medlen för kulturupplevelser för förskolan.

Tryggare i trafiken

I Örebro kommun sker varje år flera hundra trafikolyckor med oskyddade trafikanter inblandade. Särskilt oroande är de många skadade cyklisterna. Människors beteende i trafiken grundläggs i tidig ålder. Örebro kommun bör ge alla barn och ungdomar inom förskola, grundskola och gymnasieskola en obligatorisk trafiksäkerhetsutbildning anpassad efter deras ålder och mognad.

- ❖ Ge alla barn och ungdomar inom förskola, grundskola och gymnasieskola en obligatorisk trafiksäkerhetsutbildning.

Odlingslotter till förskolan

I förskolan läggs grunden för våra barns framtid. Genom att skapa en närhet till och kunskap om det som gror genom delaktighet i att odla, vårda och äta av det som barnen själva har valt ut och planterat säs ett frö inför framtiden för hållbar utveckling och lokalt producerad, hälsosam mat. Det ger även unika pedagogiska verktyg för att uppfylla läroplanens mål att på ett lekfullt sätt lära genom konkreta upplevelser. Odlingslotter ska vara lika naturligt på förskoleområdet som möjligheter till fysiska aktiviteter så att barn får växa på flera sätt.

- ❖ Anordna "förskolan" - odlingslotter i anknytning till kommunens förskolor.

Mer personal – bredare kompetens – i skolan

Barn behöver möta många vuxna i skolan, inte bara klassläraren de träffar i klassrummet, utan också till exempel speciallärare, specialpedagoger, skolpsykologer, kuratorer, skolsköterskor, studievägledare och elevassistenter.

Vi ser att det finns stora behov av att möta barn med särskilda behov på rätt sätt. Men det finns också behov av vuxna med olika typer av roller i skolan.

Vi vill också i samarbete med civila samhället och Arbetsförmedlingen garantera fler vuxna i skolan, som dåtidens "klassmorfar" eller elevstödjare via Instegsjobb.

- ❖ Öka antalet speciallärare, specialpedagoger, skolpsykologer, kuratorer, skolsköterskor och studievägledare i skolan.

Pedagogiska luncher i alla skolor

Barnens skolmåltider bör ingå som en del i skolans pedagogik. Maten bör inte bara smaka gott, den måste också serveras i en trygg, lugn och positiv miljö. Vi vet att många barn från början har svårt att anpassa sig till att äta tillsammans med andra och ofta blir det en stökig miljö i matsalen. Därför är det viktigt att måltiden anpassas till det pedagogiska arbetet i skolan och blir en del av detta. Det förutsätter att pedagoger finns med vid borden för att ha en personlig kontakt med eleverna. Sedan avgiftsbeläggningen av pedagogisk lunch infördes har antalet pedagoger som sitter tillsammans med barnen när de äter minskat. Det innebär ibland att barn som inte har så många vänner eller på annat sätt är utsatta i skolan får sitta ensamma. Vi vill ta bort avgiften på pedagogiska luncher i våra skolor.

- ❖ Inför pedagogiska måltider för all personal i skolan.

Hållbar utveckling i hemkunskapsundervisningen

Enligt den nya läroplanen ska hållbar utveckling ingå som en del av hemkunskapsundervisningen. För att det ska bli verklighet krävs dock att lärarnas kompetens inom ämnet höjs till exempel kring olika livsmedels miljöpåverkan.

- ❖ Håll en temadag på ämnet hållbar utveckling för alla hemkunskapslärare i Örebro.

Halvera köttkonsumtionen i skolmatsalen

Vegetarisk mat är både bra för hälsa och för klimatet. Örebro kommun har högt satta klimatmål och måste ställa om för att minska klimatpåverkan från våra kommunala verksamheter. Ett stort steg mot det målet är att minska köttkonsumtionen. Vänsterpartiet vill halvera köttkonsumtionen på förskolor och skolor i kommunen. Det ger direkt minskad klimatpåverkan när kommunen köper in mindre kött. Genom att lära barn och unga att välja vegetariska alternativ får det också en positiv inverkan på framtida klimatutsläpp.

- ❖ Ge skolköken i uppdrag att halvera köttkonsumtionen till förmån för mer vegetarisk mat.

Läxhjälp och studiehjälp på schemalagd skoltid

Skolan ska vara för alla, inte bara för dem som har råd att betala. Alla barn och unga ska ha lika möjligheter att utvecklas i skolan och i samhället. Det är nödvändigt för ett samhälle på lika villkor, fritt från klyftor och orättvisor. Skolan ska vara helt avgiftsfri och plånboken ska inte styra möjligheten för barnen att få läxhjälp eller delta i skolans aktiviteter.

Vänsterpartiet vill säkerställa att stöd med studier och läxor erbjuds i skolan på schemalagd tid av utbildade pedagoger. Vi vill även bredda läxhjälpen till att gälla även studiehjälp där stöd med skolarbetet utöver läxor ingår.

- ❖ Inför läxhjälp och studiehjälp på schemalagd skoltid.
- ❖ Läxhjälp och studiehjälp i skolan ska utföras tillsammans med utbildade pedagoger.

Kompisklasser

Örebro är en segregerad stad där barn och unga växer upp med väldigt olika förutsättningar och möjligheter. Det fria skolvalet har sedan det infördes kraftigt förstärkt boendeseigrations effekter och klasskillnaderna i hela landet så väl som i Örebro. Det är viktigt att som kommun arbeta för att vidga ungdomars vyer och motverka segregationens effekter i form av utanförskap och kringskurna valmöjligheter. Ett sätt att vidga vyer är att låta ungdomar mötas. Idén med kompisklasser bygger på att varje högstadielklass har en klass i en annan skola i en annan del av staden som man har vissa samarbeten med. Ett par sociala aktiviteter per termin bör ingå men även gemensamma projekt i undervisningen är en del i arbetet. Man kan exempelvis göra gemensamma bild- musik- eller idrottsprojekt. Kompisklasserna tilldelas i årskurs 7 och följer med till årskurs 9.

- ❖ Införa ett system med kompisklasser i samtliga Örebros högstadieskolor.

Ifrågasätt normer i högstadieskolorna

Skolan och förskolan sorterar inte bara efter klass utan även efter kön och olika förväntningar och krav ställs på flickor och pojkar. Skillnader i betyg och den psykiska hälsan ser olika ut beroende på kön. Att motverka sådana orättvisor är viktigt. Ofta är dock pedagogers genuskompetens varierande och många känner att de saknar verktygen och kunskapen för att bedriva ett sådant arbete. "Machofabriken" är ett utbildningsmaterial som är framtaget av Sveriges Kvinno- och Tjejjourers Riksförbund (SKR), Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks) och Män för Jämställdhet. Materialet är anpassat till arbete med ungdomar och bygger på filmer och övningar som med fördel kan ämnesintegreras och passar inom så väl samhällskunskap och svenska som livskunskap.

- ❖ Samtliga Örebros högstadieskolor ska köpa in och börja arbeta med utbildningsmaterialet "Machofabriken" under 2015.
- ❖ En ansvarig lärare per skola ska delta i utbildning om hur man arbetar med materialet.

Genuskompetens i studie- och yrkesvägledningen

De val unga gör i form av studier och yrkesliv styrs i hög grad av faktorer som kön och klassbakgrund. Här måste skolan bli bättre på att erbjuda vidgade vyer för barn och unga angående deras framtida yrkesliv. Ett viktigt led i detta arbete är en aktiv studie- och yrkesvägledning i hela grundskolan och en studievägledarkår med goda kunskaper i genusfrågor.

- ❖ Hålla en temadag på ämnet hur ungas studie- och yrkesval påverkas av genus och klasstillhörighet för alla studie- och yrkesvägledare i Örebro.

Bredare sex- och samlevnadsundervisning

För att kunna ge de ungdomar som idag växer upp i ett allt mer sexualiserat samhälle jämställda värderingar, en stark självkänsla och en trygg könsidentitet måste vi följa med i det informationsflöde som i synnerhet ungdomar utsätts för. Vuxna som arbetar med ungdomar måste vara medvetna om hur det samhälle unga växer upp i ser ut, hur sexualiseringen av samhället påverkar ungdomar och deras liv. Särskilt tonåringar har många funderingar och frågor kring sexualitet som ibland inte blir besvarade i skolans sex- och samlevnadsundervisning. Därför bör sex- och samlevnadsundervisningen utvecklas och till exempel i högre grad ha ett genusperspektiv. Undervisningen bör även ifrågasätta heteronormativiteten i samhället och handla om respekt för andra människor och om självkänsla.

- ❖ Utbilda samtliga ansvariga lärare för sex- och samlevnadsundervisning i frågor rörande genus, heteronormativitet och ungdomars nätvanor.

Körkortsutbildning på vård- och omsorgsprogrammet

Gymnasiereformen GY11 har tagit bort den grundläggande behörigheten till högskolan för Vård- och Omsorgsprogrammet. De studenter som idag påbörjar sina studier inom programmet kommer till skillnad från tidigare att sakna behörighet att läsa vidare till sjuksköterska eller läkare. Utbildningar som inte ger behörighet till fortsatta studier har som följd fått allt färre sökande.

Fler anställda inom äldreomsorgen går i pension än ungdomar som kommer ut på arbetsmarknaden. För att möta behoven måste vård- och omsorgsprogrammet bli mer attraktivt. Till många arbetsuppgifter i omsorgen behövs eller underlättas bil. Möjligheten till körkortsutbildning togs bort i Örebro 2010. Vänsterpartiet vill att körkortsutbildning åter igen ska bli en del av programutbudet.

- ❖ Inför körkortsutbildning på det gymnasiala Vård- och omsorgsprogrammet.

Simkunskap efter årskurs 5

Tyvärr drunknar människor varje år i Sverige därför att de inte kan simma, däribland många barn. I Örebro kommun kan 35 procent av eleverna i fjärde klass inte simma (enligt en undersökning från 2011). I vissa klasser i vissa områden kan bara 5 procent simma i fjärde klass. Bristen på simkunskap beror naturligtvis på bristen på tillfällen att träna sig.

Enligt kursplanen för idrott och hälsa ska eleven kunna simma i slutet av det femte skolarbetet. Det finns idag tydliga riktlinjer för vad simkunskap innebär. Vi behöver bli bättre på att garantera att alla tjejer och killar kan simma i femte klass. Simundervisningen behöver stärkas, inte bara i skolan, utan exempelvis också erbjudas i samband med fritidshemmens verksamhet.

För de barn som missat kontrollen i femman eller som kommit till Sverige efter femte klass ska ett nytt prov erbjudas varje år upp till årskurs nio.

- ❖ Inför garanti för simkunnighet i och efter femte klass med simprov upp till nionde.

- ❖ Ge resurser till simundervisningen i skolan eller fritidshemmens verksamhet.

Ge nyanlända barn en bra start i utbildningen

Perrongen, kommunens verksamhet för första mottagande och stöd med skolplacering av nyanlända barn, har varit en både viktig och lyckad insats. Vi vet att vi kommer att fortsätta ta emot många barn, framförallt flyktingar, i våra skolor och vill därför förstärka arbetet med de nyanlända barnen. Vi vet av erfarenhet, då nästan en tredjedel av alla barn i Örebros grundskolor idag har ett annat modersmål än svenska, att barnen som kommer hit från andra länder har mycket olika behov. Tidigare skolgång skiljer sig markant och många bär på trauman som finns efter år av krig, förföljelse och exil i flyktingläger. Vi vill säkerställa att de nyanlända får en bra start i Sverige genom olika åtgärder. Det kan till exempelvis handla om att ge mer resurser till elevhälsan och till klassrummet.

- ❖ Förstärk skolans verksamhet riktad mot nyanlända barn.

Social välfärd

Vi vill bygga världens bästa välfärd – utan vinstintressen. Vi vill öka den enskildes inflytande över den egna omsorgen. Det betyder rätten att kunna bestämma över vilken hjälp man får, hur den utförs och av vem. Det betyder inte att tvingas välja mellan olika utförare med stela paketlösningar och vinstintresse.

Att ha insyn i verksamheten, att veta att vinster från verksamheten inte hamnar i skatteparadis eller i privata bolagsvinster är förutsättningar för att inflytande både för äldre och anhöriga ska vara möjligt. Överskott ska gå tillbaka till barn och äldre och inte ner i fickan på privata aktörer. Kommunen måste ta tillbaka de boenden man har på entreprenad, LOV ska slopas och de misslyckade försöken med utmaningsrätten måste avskaffas.

Ojämlika och ojämställda levnadsvillkor är ett av de främsta skälen till social och psykisk ohälsa och utanförskap. Vi vill därför att all omsorg om äldre i Örebro ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv och att personalen ska få utbildning i HBTQ-frågor och om d i nära relationer. Vi vill också öka tryggheten för de gamla och sjuka genom att anställa en kommunal geriatriker som arbetar direkt i äldreomsorgen.

Villkoren för de anställda i omsorgen måste bli bättre. Genom löneutjämning för kvinnor, utvecklade arbetsmodeller för att motverka delade turer och ett mer flexibelt friskvårdssystem kan vi skapa en bättre arbetssituation som i förlängningen även innebär en bättre äldreomsorg för alla.

Vi vill förbättra stödet till kvinnor och män med funktionsnedsättning, främst med inriktning på att skapa möjlighet till eget boende och arbete. En viktig ledstjärna är att få alla människor att uppnå sin fulla potential, vare sig det rör sig om arbete, studier eller att klara av vissa hushållssysslor.

Vänsterpartiet förstärker den kommunala hemvården med 20 miljoner kronor 2015. Utöver det avsätter vi 8,7 miljoner kronor för satsningar inom programnämnd Social välfärd.

Social välfärd	Drift	Förstärkning 2015
Förstärkning hemvården		20 000
Uppsökande mot hemlöshet	1 000	
Härbärg EU-migranter	150	
Två timmar egentid	7 000	
Geriatraker	550	
Utred teckenspråkigt boende		250
SUMMA	8 700	20 250

Avskaffad LOV ger mer pengar till verksamheten

Omställningen till LOV inom vård och omsorg innebär stora kostnader för kommunen. Bara under 2015 kommer omställningsanslagen att kosta 31 miljoner kronor. Det är pengar som måste sparas in i verksamheterna. Kommunen har sänkt ersättningen med 100 kronor i timmen, både för den egna verksamheten och för LOV-företagen. Det betyder ökad stress för medarbetarna och sämre kvalitet för brukarna. Vänsterpartiet vill avskaffa LOV:en, satsa på mer personal inom vård och omsorg och återställas till en rimlig nivå. På det sättet återför vi 20 miljoner för att öka kvaliteten i verksamheten.

- ❖ Avskaffa LOV i de kommunala verksamheterna.

Mer egentid i äldreomsorgen

Vänsterpartiet vill ha verklig valfrihet för alla som har behov av omsorg. Med det menar vi att alla örebroare som har rätt till hemtjänst ska få två timmar i veckan då de själva får välja vad de vill ha hjälp med. De får fritt välja om de vill ta ett extra långt bad, ta en promenad, eller bara sitta och prata.

Egentiden möjliggörs genom vår satsning på fler fasta heltidstjänster i omsorgen. Fler heltider innebär en ökad kontinuitet i schemalagningen och gör plats för mer tid med personalen för de äldre.

- ❖ Inför två timmars egentid avgiftsfritt för de äldre i äldreomsorgen genom att öka bemanningen.

Äldreomsorg på svenskt teckenspråk

Örebro har många teckenspråkiga invånare och därför behövs också teckenspråkig personal i kommunens verksamheter för att vi ska kunna ge bästa möjliga service. När det gäller omsorg för äldre eller funktionsnedsatta teckenspråkiga medborgare har vi sett att de löper större risk att känna sig otrygga. Det beror till stor del på att de inte får omsorg av personer som talar deras förstaspråk. Döva personer kan inte berätta om sina behov för omsorgspersonalen och de får ingen social stimulans när de inte kan tala med någon.

Vänsterpartiet vill att Örebro kommun möjliggör för ett teckenspråkigt service- och/eller särskilt boende i kommunen. Det skulle garantera att äldre teckenspråkiga skulle få en trygg äldreomsorg, där personal och andra boende i huset kan kommunicera på samma språk och har kännedom om samma kulturella miljö. Det skulle också bidra till att fler döva och teckenspråkiga kunde få jobb i kommunen.

- ❖ Tillsammans med döva och teckenspråkiga medborgare ska behovet av omsorg för döva och teckenspråkiga ses över.
- ❖ Öppna ett boende för äldre senast hösten 2016 där huvudspråket som talas bland personal och boende är svenskt teckenspråk.

Geriatriker i äldreomsorgen och hemtjänsten

Kunskapen om äldres sjukdomar har ökat kraftigt det senaste decenniet och kan vara till hjälp för det förebyggande arbetet i den kommunala äldreomsorgen. Som ett stöd till det arbetet behöver kontaktytorna mellan landstingets sjukvård och kommunens äldreomsorg öka. Genom att till exempel ge en sjuksköterska med geriatrisk kompetens till uppgift att arbeta med ena benet förebyggande i kommunens verksamheter och andra benet inom landstingets ramar kan äldres hälsa förbättras. Samtidigt förstärka det strategiska arbetet och kunskapen bland personal i sjukvården och äldreomsorgen ökar. Personen kan anställas på Universitetssjukhuset i Örebro men arbeta som en länk mellan kommun och landsting.

- ❖ Garantera att kompetensen för geriatrik finns inom kommunal vård- och omsorg genom samarbete med landstinget.

Satsa på förebyggande insatser och vård på hemmaplan

Ett hundratal barn och ungdomar placeras varje år på boenden i olika delar av Sverige. Det saknas kontroll och granskning av den omsorg som dessa unga killar och tjejer får och vi har därför i dagsläget ingen möjlighet att veta vilket resultat placeringarna leder till. I vissa fall behövs givetvis specialistkompetens som inte finns i Örebro, men för flera av ungdomarna vore vård på hemmaplan bättre än vård långt hemifrån. Att även under behandlingen ha närhet till familj och kontaktnät är en framgångsfaktor som ger trygghet och varaktig verkan. Förankringen i hemmiljö underlättar återgång till ett liv efter behandling. Externa vårköp svarar för en stor del av socialtjänstens budget. Genom att minska dessa kan utrymme frigöras för att starta ett boende med behandling i Örebros närmiljö.

- ❖ Starta ett boende för vård på hemmaplan för ungdomar i Örebro.

Uppsökande verksamhet mot hemlöshet

Bostadsbristen i Örebro gör det allt svårare att hjälpa hemlösa tillbaka till ett värdigt liv. Det behövs ett förebyggande arbete mot hemlöshet. I dag finns ingen uppsökande verksamhet mot vuxna utan barn. Vänsterpartiet vill ge socialtjänsten resurser till att samverka med hyresvärdar och sjukvård för att kunna söka upp människor som inte klarar av att hantera sin vardagsekonomi på egen hand. Detta skulle ge möjlighet att utreda vilken hjälp som behövs i ett tidigt skede och människor i utsatta situationer skulle kunna få kontakt med psykiatri eller missbruksvård innan problemen blir så allvarliga att de leder till hemlöshet.

- ❖ Motverka hemlöshet genom uppsökande socialt arbete.

Ta ansvar för alla i vår kommun – självklart även EU-migranter

Örebro kommun ska ta ett tydligt ansvar för alla som vistas i vår kommun. Det gäller självklart även de EU-migranter som far illa i vår kommun. De har sökt sig hit i ett desperat försök att hitta sätt att försörja sig på. På kort sikt handlar det om att ta hand om dem som är här till exempel genom att tillhandahålla sovplatser, tvättmöjligheter och/eller hjälp i att hitta sätt att genom arbete skapa en försörjning. På längre sikt om att hitta sätt att påverka deras situation i hemländerna.

Det togs inget ansvar från kommunledningens håll förrän senhösten 2014 då ett bidrag om 250 000 kronor beviljades till församlingar som ville starta ett härbärke för EU-migranterna. Vänsterpartiet anser att kommunen kan utöka det anslaget med ytterligare 150 000 kronor till 2015.

- ❖ Öppna ett härbärke för EU-migranter i Örebro eller stöd befintlig frivilligverksamhet.

Samhällsbyggnad

Örebro ska vara en kommun som utvecklas. Genus- och barnperspektivet måste finnas med i stadsplaneringen och genom planering och byggnation kan vi också bygga bort segregation och klyftor. Vi vill att Örebro ska ha alla slags boendeformer blandade i våra områden, men hyresrätterna behöver bli fler, framförallt billiga hyresrätter för unga och studenter. Vi behöver ett bostadspolitiskt program så att vi kan bygga framtidens Örebro. Medan bostäderna är få i staden finns många möjligheter till utbyggnad på landsbygden och i de mindre samhällena. Samtidigt är det ofta svårt för äldre som vill flytta från sin villa till en bekväm lägenhet men ändå bo kvar på landet. Det behövs hyresbostäder även i kommunens ytterområden, men det förutsätter att mer än bostäder erbjuds. Det borde ligga i kommunens intresse att ha en attraktiv landsbygd. Vi ser också en nytta med att flytta de kommunala bolagens huvudkontor ut från centrum till olika stadsdelar.

Det ska kännas tryggt i Örebro för alla, oavsett könstillhörighet, sexuell läggning, ålder, etnicitet eller religiös övertygelse. Genom virtuella trygghetsvandringar via kommunens hemsida kan alla örebroare vara med och identifiera otrygga platser och förbättra dem.

Miljö- och klimatarbetet måste gå framåt och det ska vara lätt att vara miljömedveten i Örebro. Vårt mål är att folk väljer bort bilen till förmån för cykel eller kollektivtrafik. Det ska vara lättare och dessutom avgiftsfritt att ta bussen med rullstol eller barnvagn.

Örebro kommun ska vara självförsörjande på klimatsmart el och vi vill att man börjar försök med att sätta solceller på kommunens fastigheter. Det är en investering i våra barns framtid.

Möjligheten till en god hälsa, rekreation och naturupplevelse ska vara nära till hands för alla örebroare. Vi vill jobba för ett samhälle där vi tillsammans kan ha inflytande över naturen och där inte privata bolag får ta över mer och mer av vårt offentliga rum, så som skett i Kilsbergen. Samtidigt vill vi uppmuntra till friluftsupplevelser i tätorten genom att få Sveaparken att växa med en plaskdamm för barn, utegym och grillplatser.

Vänsterpartiet vill satsa på de boende på landsbygden men också på naturturismen. Det är en besöksnäring som skapar många jobb. Den besöksnäring som kan leda till utvecklingen av den lokala miljön och skapar långsiktiga arbetstillfällen behöver få sina intressen bättre beaktade vid planering av markanvändning, skogsbruk, infrastruktur och kollektivtrafik. Det är därför också viktigt att kommunen alltid jobbar för att ingen inskränkning av allemansrätten och strandskyddet sker.

Vårt samhälle ska vara tillgängligt för alla oavsett funktionshinder. De offentliga toaletterna behöver bli fler och de ska framförallt vara avgiftsfria. I dag diskrimineras funktionsnedsatta och kvinnor som har behov av ett sittande toalettbesök eftersom de på vissa av kommunens toaletter får betala medan män går gratis in på en pissoar.

Kulturen måste vara en obunden kraft i samhället och är en avgörande del av demokratin. Samhället har ett ansvar för att ge alla människor möjlighet att använda konstens och kulturens olika uttryck. Det ska finnas ett rikt kulturliv som riktar sig till såväl vuxna som barn och till människor med olika språk. Vi vill satsa på folkbildningen, lyfta lokalt kulturutövande och stödja en konstfestival som Street-ART. Vi vill även bredda kulturutbudet med en lokal för professionell dans.

Vänsterpartiet avsätter 6,1 miljoner kronor för satsningar inom Samhällsbyggnadsområdet 2015.

Dessutom gör vi investeringar för 3 miljoner kronor.

Samhällsbyggnad	Drift	Förstärkning 2015	Investering
Avgiftsfria tillgängliga toaletter	300		500
Avgiftsfri kollektivtrafik	2 500		
Helgöppna jämställda fritidsgårdar	1 000		
Fritidsgård f gymnasieungd i Vivalla	500		1 500
Badhus i Vivalla		100	
Kartlägg och åtgärda otrygga miljöer		500	
Ätbar park		200	
Hyr cyklar och naturturism		500	
Street art	500	200	
Cykelvägar			1 000
Grovsophämtning	300		
Anslag till folkbildning	1 000		
SUMMA	6 100	1 500	3 000

Öppna upp stadens hjärta för Örebroare och turister

Örebro har en vacker stadskärna med många vackra parker och öppna torg med plats för både möten och rekreation. Turister och besökare som anländer till Örebro med tåg eller buss möts dock inte av dessa platser utan av resecentrum med sina mörka tunnlar och sin stora vägbarriär.

Vänsterpartiet tror att man skulle kunna skapa en tydligare ingång till stadskärnan och olika sevärdheter genom att måla lyktstolparna som leder från resecentrum in till Järntorget i en passande synlig färg. Där gatlyktorna bryts av tunnlar eller dylikt målas förslagsvis en större bit av marken likt en inbjudande "röd matta" för besökaren.

Som teckenspråkshuvudstad har Örebro en stor andel teckenspråkstalande invånare, men även många teckenspråkiga besökare och turister. En tydlig stadskärna skulle utan tvekan underlätta för den som inte lika lätt som en hörande kan fråga efter vägen till ett turistmål. På samma sätt gynnar också den tydliga skyltningen utländska turister.

- ❖ Inför stråk med målade lyktstolpar eller färglagda stråk på gator av torg för att leda besökare rätt i staden.

Utöka kulturlivet med gatukonstfestival

Blandningen av olika typer av kulturupplevelser i Örebro är stor och genom en fortsatt utveckling av kulturutbudet har Örebro goda förutsättningar att etablera sig som internationell kulturstad. Vänsterpartiet vill vidga stadens kulturliv med en gatukonstfestival – StreetART – som infaller vartannat år. Tanken med StreetART är att genom konstformen gatukonst bjuda in Örebros medborgare att utveckla sig själva genom att vara medskapare i stadens bildkonstutbud.

Gatukonstfestivalen StreetART skulle fungera som ett komplement till den etablerade festivalen OpenART och infalla de år som OpenART inte går av stapeln. Festivalen StreetART skulle visa att konsten inte bara hör hemma i stadens centrum utan i samtliga Örebros områden.

- ❖ Arrangera en StreetART-festival i stadens centrum, bostads- och ytterområden.

Danslokal för professionell dans

Örebro har under många år hyst ett internationellt danssällskap som rönt uppmärksamhet både nationellt och internationellt. Sedan tidigare finns ett starkt fäste i kommunen när det handlar om den klassiska musiken i och med Konserthuset och Svenska kammarorkesterns hemvist här. Nu är det dags att visa att man vill satsa på dansen på samma sätt.

Vänsterpartiet i Örebro vill att man utreder var en lokal för professionell danssuppvisning samt dansträning kan upplåtas i Örebro.

- ❖ Utred hur den professionella dansen kan få utrymme i Örebro.

Gör hela Örebro tillgängligt för alla

Det är viktigt att Örebro är tillgängligt för alla. Det finns tydliga lagar och förordningar att följa när det handlar om att göra kommunala lokaler tillgängliga för alla kvinnor, män, pojkar och flickor både när det handlar om befintliga och nya lokaler. Tillgängligheten måste garanteras för att alla ska kunna delta och nyttja sina demokratiska rättigheter och för att alla ska ha möjlighet att arbeta för kommunen.

Vi vill också att Örebro kommun ska ta fram en policy som anger att kommunala bokningar av lokaler för möten, konferenser och internat ska vara fullt tillgängliga.

- ❖ Ta fram en policy där alla kommunala mötesbokningar måste vara fullt tillgängliga.

Avgiftsfria toaletter i centrum

När man vistas i centrala Örebro ska det vara lätt att hitta en toalett när man behöver. En tredjedel av alla svenskar har någon form av mag- eller tarmsjukdom eller liknande besvär som kan göra att man kan få bråttom till en toalett. Det går inte heller att förvänta sig att barn ska kunna hålla sig innan man kan få tag på växel eller kommer hem. Vi vill att kommunen ska bli bättre på tillgänglighet.

Antalet offentliga toaletter i centrum ska utökas med två stycken. Toaletterna ska vara lätta att hitta genom skyltning och de ska vara helt avgiftsfria. Genom att använda ny teknik, som automatiska toaletter, kommer de att hållas fräscha utan att det behöver kosta så mycket. Vi vill också att kommunen inleder samtal med till exempel restaurangägare om att de låter allmänheten nyttja deras toaletter. Vi vill också att man i samarbete med exempelvis Mag- och tarmsjukas förening tar fram en app till smarta telefoner där alla tillgängliga toaletter i Örebro ska finnas utmärkta på karta. En satsning på fler och avgiftsfria toaletter i Örebro centrum kommer att göra stadsmiljön fräschare.

- ❖ Offentliga toaletter i Örebro kommun ska göras avgiftsfria.
- ❖ Antalet offentliga toaletter i centrum ska öka med två.
- ❖ Samverka med lokala näringsidkare för att öppna fler toaletter för allmänheten.
- ❖ Skapa en applikation för smarta telefoner som märker ut tillgängliga toaletter.

Kartlägg otrygga stadsmiljöer för ett mer jämställt och jämlikt Örebro

Många människor, främst kvinnor och HBTQ-personer, upplever vissa miljöer i Örebro som otrygga. Genom ett insamlingsarbete av information om upplevt otrygga platser i kommunen kan vi granska den fysiska miljön, exempelvis gångstråk och parker, gemensamt. Vi vill gärna tro att vi kan föreställa oss hur andra människor uppfattar verkligheten, men om alla örebroare får möjlighet att identifiera otrygga platser via kommunens hemsida blir också Örebro tryggare för alla. Vi vill också avsätta investeringsmedel för att snabbt åtgärda de brister som framkommer, exempelvis röjning av buskage och bättre belysning.

- ❖ Skapa ett tryggare Örebro genom kartläggning av otrygga miljöer och snabba åtgärder.

Stärk miljön genom att förändra människors resvanor

Vi vill stärka miljön genom att förändra människors resvanor. Vi vill fördubbla resandet med kollektivtrafiken på bilismens bekostnad och då måste det samtidigt bli mer attraktivt att resa kollektivt. Vi vill utveckla kollektivtrafiken med enkla lösningar som underlättar och snabbar på resandet. Ett sätt är att återinföra möjligheten till att stiga ombord från fler ingångar. Det ska också vara lättare för funktionsnedsatta och rullstolsburna att åka buss. Vänsterpartiet vill också låta kvinnor och män över 70 år resa kollektivt utan avgift.

- ❖ Ge kollektivtrafikmyndigheten i uppdrag att införa påstigning genom flera ingångar.
- ❖ Ge kollektivtrafikmyndigheten i uppgift att införa avgiftsfria resor med kollektivtrafik i kommunen för personer över 70 år.

Avgiftsfritt på bussen med barnvagn

Det ska vara lätt för alla att resa med stadsbussen. Det ska finnas mer utrymme för barnvagnar, rullstolar och rollatorer i bussen. För personer med barn i barnvagn och för rörelsehindrade ska resandet vara avgiftsfritt. Det minskar även tiden vid varje hållplats för busschaufförer. Det är också en åtgärd emot barnfattigdom, där alla föräldrar med små barn har samma möjlighet till resande.

- ❖ Ge kollektivtrafikmyndigheten i uppgift att införa avgiftsfria resor med kollektivtrafiken för alla vuxna med barn i barnvagn.
- ❖ Ge kollektivtrafikmyndigheten i uppgift att införa avgiftsfria resor i kollektivtrafiken för rörelsehindrade.

Helgöppna och jämställda fritidsgårdar

En meningsfull fritid, med goda relationer till både vuxna och jämnåriga, är den bästa investeringen som vi kan göra i våra ungdomar. Fritidsgårdar har stor betydelse, och ger en möjlighet att utveckla kontakter med andra barn, ungdomar och vuxna förebilder. Alla ungdomar i Örebro måste erbjudas samma möjligheter att delta i fritidsgårdarnas aktiviteter och vi måste bli bättre på att säkerställa att verksamheten ger tjejer och killar samma möjligheter.

I dag vet vi för lite om hur resurserna fördelas mellan tjejer och killar. En mindre studie som har gjorts på två fritidsgårdar i kommunen visar stora skillnader. På en av fritidsgårdarna använde pojkarna 69 procent av allt inköpt material. På den andra fritidsgården i studien var inköpen mycket mer jämställda. Den sortens skillnader är helt oacceptabla. Därför behövs en grundlig genomgång av resursfördelningen.

I dag finns bara en fritidsgård (Vivalla) som är helt helgöppen och två (Varberga och Tegelbruket i Markbacken) som har öppet på lördagar. De helgöppna fritidsgårdarna måste utökas för att erbjuda alla tjejer och killar i Örebro samma möjligheter.

- ❖ Säkerställ att det är helgöppet på sex av kommunens fritidsgårdar.
- ❖ Förstärk jämställdhetsarbetet och personalens normkritiska kompetens på fritidsgårdarna.

Fritidsgård i Vivalla för ungdomar i gymnasieåldern

Att människor möts gör att de kan utvecklas som medborgare och bra mötesplatser stärker individen för nuet och framtiden. Ungdomar som är yngre än 18 år har färre ställen att mötas på än de som är över 18 år. Det finns ett särskilt behov av alkoholfria mötesplatser. Därför bör Örebro kommun sträva efter att bidra till att sådana platser skapas för unga tjejer och killar på flera håll i Örebro kommun.

I Vivalla bor idag mer än 2500 personer som är under 19 år. Fritidsgården i området vänder sig till de barn och unga som går i högstadiet, alltså de som är 13-15 år. Det är en bra princip, eftersom det är viktigt att unga i den åldern har en egen mötesplats. Men för dem som är äldre innebär det att man är hänvisad till att "hänga" i centrum om man inte är aktiv i någon förening. Det finns många bra ungdomsföreningar i området som tillsammans med Örebro kommun skulle kunna skapa en fritidsgård för dem i gymnasieåldern, 16-19 år.

- ❖ Starta en fritidsgård för ungdomar i gymnasieåldern i Vivalla.

Bygg badhus i Vivalla

I Vivalla finns i dag en utomhusbassäng med badmöjlighet sommartid. Ett inomhusbad kan dock nyttjas av fler och under längre tid än detta sommarbad. Att det handlar om vårt största bostadsområde som dessutom ligger en bit från stan gör det extra viktigt att satsa på meningsfulla fritidssysselsättningar och friskvårdsmöjligheter i området. I Vivalla behövs idrottsmöjligheter som är tillgängliga för många och därför vill Vänsterpartiet att man ser över om det går att bygga in det befintliga badet.

Vi vet att det bor många utlandsfödda i Vivalla, och att simkunnigheten bland utlandsfödda är lägre än bland dem som är födda i Sverige. Ett inomhusbad har möjlighet att erbjuda simundervisning för alla åldrar året runt och dessutom möjlighet att låta män och kvinnor få separata tider i badhuset, för dem som av olika skäl inte vill motionera på detta sätt med motsatt kön.

- ❖ Undersök möjligheterna att bygga om Vivallabadet till simhall.

Dubblera anslagen till folkbildning

Folkbildningen spelar en viktig roll för demokratin och integrationen i vårt samhälle. I en progressiv kommun kan folkbildningen få spela en större roll än den gör i dag. Den ger möjligheter för alla, även de som inte har någon formell högre utbildning, att vidareutbilda sig och bredda sin kompetens. Genom folkbildningen får både unga och gamla möjligheten att testa sina idéer, och utveckla sig exempelvis inom kulturen men också att starta något som kan mynna ut i ett entreprenörskap. Den skapar också utrymme för örebroarna att mötas och knyta kontakter med varandra.

- ❖ Dubblera kommunens anslag till folkbildning under mandatperioden.

Förbättra möjligheterna för cykelpendling

Det satsas mycket på cykling i Cykelstaden Örebro, vilket vi är väldigt glada för. Men i kommunens ytterområden finns en del kvar att göra för att uppmuntra till cykling som motionsform men också till cykelpendling.

Vi vill att cykling ska uppmuntras oavsett om du bor i innerstaden eller i Stora Mellösa, Rinkaby eller Garphyttan. Cykling ska vara enkelt både inom samhället och mellan olika orter i kommunen.

Bland annat finns det stora behov av en trygg och säker cykelväg mellan Vintrosa och Latorp. Det har gjorts förberedelser för en sådan på banvallen, men den har aldrig färdigställts.

I dag får många cyklister färdas på ett osäkert sätt på den smala landsvägen där det är trångt att mötas och där det finns många trafiksäkerhetsrisker. För att cyklister – både vuxna och barn – ska kunna färdas säkert krävs en satsning.

- ❖ Satsa på säkra cykelvägar i samt till och från kommunens ytterområden.
- ❖ Bygg ut cykelvägen mellan Latorp och Vintrosa.

Fler fungerande cykelställ

Det är viktigt att cyklandet ökar, både ur folkhälso- och miljöperspektiv. I dag syns inga tecken på en sådan ökning. Vi behöver ta fram nya lösningar där det är snabbare och enklare att ta cykeln än bilen. Att människor cyklar stärker hälsan och ger miljöfördelar. Cykelvägarna behöver förbättras och det behövs fler och bättre cykelparkeringar. Det ska vara lätt och säkert att parkera sin cykel vid ett funktionellt ställ där den heller inte riskerar att stjälas. De ställ som finns idag fungerar dåligt för barncyklar som inte alltid har cykelstöd och ibland har tjockare däck.

- ❖ Se till att det finns fler och funktionella cykelställ i centrala Örebro.

Ett idrotts- och fritidsliv som inkluderar alla

Olika idrotts- och fritidsverksamheter i Örebro kommun har stor betydelse för att stimulera människors kreativitet, demokrati och delaktighet. Barn, unga och gamla, kvinnor och män engagerar sig för att öka livskvaliteten för sig själva och för andra medborgare i Örebro kommun. Därför är det viktigt att fördelningen av kommunala resurser till det civila samhället kommer många örebroare till del. Det är viktigt att kommunens fördelning sker till både tjejer och killar. Vi vet att samhällets stöd ofta tenderar att gå till killar och idrotter som är mansdominerade.

Vi vet att det inom idrottsrörelsen liksom inom övriga samhället finns strukturer som är ojämlika och ojämställda. Det är viktigt att vi jobbar med att skapa ett tolerantert klimat bortom tvingande könsroller och normativa föreställningar om sexualitet.

Vänsterpartiet vill att de föreningar som får kommunala bidrag också ska få ledarutbildningar där det ingår antirasism samt utbildning i normkritiskt förhållningssätt gällande genus och sexualitet, könstillhörighet och könsuttryck. Alla barn och unga ska känna sig välkomna i idrottsrörelsen. Alla har rätt till en god folkhälsa och en rolig fritid.

Vi vill också vi ta fram ett idrottspolitiskt program där vi satsar mer på breddidrotten och mindre på elitidrotten.

- ❖ Ta fram ett idrottspolitiskt program för breddidrott framför elitidrott.
- ❖ Föreningsbidraget ska omfatta både ekonomiskt bidrag och ledarutbildning i normkritiskt förhållningssätt.

Ätbar park

En ätbar park, där besökarna blir en aktiv del av parken i stället för passiva åskådare, skulle ge centrala Örebro ännu en unik utflyktsplats för både örebroare och turister. Tanken är att parken ska fungera både som en turistattraktion och som ett utomhusklassrum. I parken ska finnas ätbara växter som finns naturligt i vår region. Det gör att parken blir lättskött, samtidigt som besökarna får lära sig mer om naturen runt Örebro. Parken skulle kunna ligga exempelvis i Sveaparken.

- ❖ Anlägg en park med ätbara växter.

Hyr cyklar och naturturism med matpaket

Den lättillgängliga natur som finns i Örebro är en stark attraktionskraft och Vänsterpartiet vill att fler ska få möjlighet att ta del av naturlivet. Kommunen hyr ut cyklar via turistbyrån, cyklar som numera är av en modell lämplig för längre cykelutflykter i naturmiljö. Denna uthyrning kan kompletteras med utlåning av regnponcho, cykelpump, barnstol och sittunderlag samt möjligheten att köpa med sig matpaket eller picknickkorg för att utveckla cykelturismen i kommunen. Servicen kan ordnas i kommunal regi, genom daglig verksamhet, feriejobbare eller genom socialt företagande på andra sätt. Det skapar också sysselsättning.

- ❖ Utveckla cykeluthyrningen med satsningar på naturturism.

Självförsörjande på klimatsmart el

Örebro kommun ska minska klimatpåverkan genom att minska energiförbrukningen och elanvändningen. Alla verksamheter inom kommunen behöver ta sitt ansvar för att detta ska bli möjligt. Våra barn och unga lär sig från våra praktiska exempel. Vi vill visa att det går att spara mycket energi i fastigheter utan att det kostar pengar. Det visar bland annat erfarenheterna från EPC-projektet som pågått i Örebro kommun. Den mest miljövänliga kilowatt-timmen är den som inte används. Kommunen har redan tagit ett steg framåt i och med planeringen av vindkraft. Nu är det dags att ge sig in på solenergi.

Solceller är inte bara ett klimatsmart energialternativ, de har också mycket låga drift- och underhållskostnader. Vänsterpartiet ser positivt på de ambitioner som läggs i kommunen angående solceller på fastigheter. Vi ser att detta arbete ska påbörjas praktiskt under 2015. Det är inom solenergin och vindkraften som Örebro kommun ska fortsätta satsa gällande energiförsörjning.

- ❖ Se till att Örebro kommun blir självförsörjande på klimatsmart energi.

Åk kollektivt till återvinningen

För att sophantering, återvinning och återbruk ska ge full effekt på miljön måste det vara enkelt. För medborgare utan bil är det, sedan grovsophämtningen togs bort, svårt att göra sig av med el-avfall och grovsopor på ett miljövänligt sätt. Den som vill beställa hämtning måste i dag betala minst 500 kronor. Vi vill att Örebro kommun ska erbjuda mobila återvinningscentraler i våra olika bostadsområden. Dessa bussar ska även kunna ta med sådant som människor vill skänka till Åternyttan, så att ingen tvingas kasta sådant som kan återanvändas.

- ❖ Erbjud mobila återvinningscentraler i kommunens bostadsområden.

Vänsterpartiets budget 2015